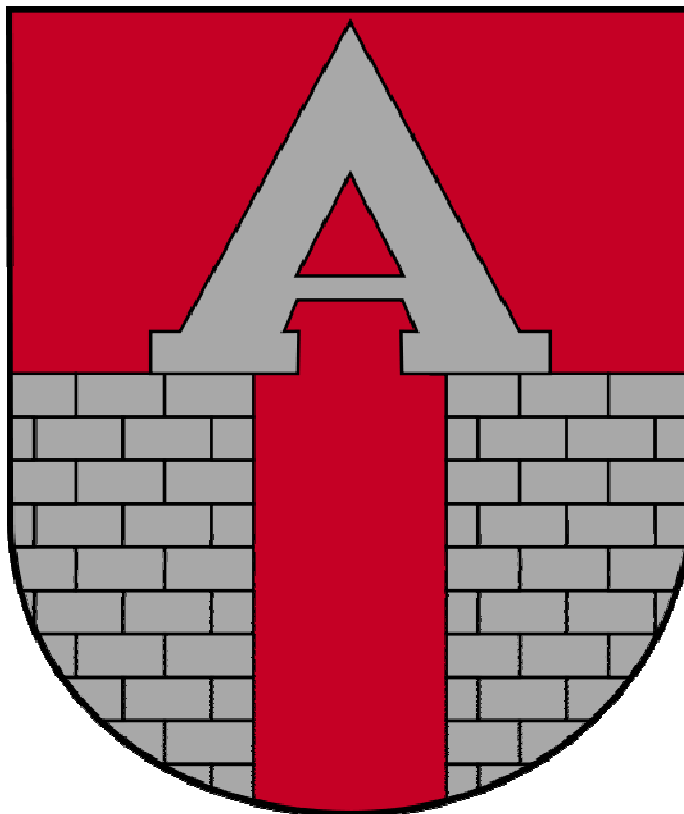

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2011 - 2017

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk) występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb wybranych kategorii osób i rodzin. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką społeczną w Aleksandrowie Łódzkim oraz z podmiotami działającymi w szerokim obszarze polityki społecznej.

Spis treści:

1. Wstęp	s. 3
-----------------	-------------

CZĘŚĆ OPISOWA

2. Charakterystyka Gminy Aleksandrów Łódzki	s. 5
3. Diagnoza problemów społecznych	s. 15
4. Identyfikacja najważniejszych problemów społecznych - metoda szans i zagrożeń SWOT	s. 45

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

5. Misja strategii	s. 46
6. Obszary i cele strategii	s. 47
7. Monitoring i ewaluacja	s. 55
8. Źródła finansowania	s. 56
9. Uwagi końcowe	s. 57

1. Wstęp

Część wstępna zawiera elementarne informacje dotyczące zasad konstruowania dokumentu. Przedstawione w niej są aspekty prawne, będące podstawą działania samorządu lokalnego, zasady i wartości, na których opiera się lokalna polityka społeczna oraz najważniejsze informacje dotyczące metodyki pracy nad strategią.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Opracowując i realizując strategię należy pamiętać, że problemy społeczne nie powstają w próżni, są ściśle związane ze sferą ekonomiczną, edukacyjną, zdrowotną, mieszkalnictwem naszego regionu. Z drugiej strony należy wziąć pod uwagę, że nawet najlepsza sytuacja ekonomiczna nie chroni przed problemami społecznymi, jedynie może spowodować zmiany w natężeniu występowania poszczególnych zjawisk dysfunkcyjnych.

Materiał powstawał w korelacji z lokalnymi i regionalnymi programami, takimi jak:

- 1) Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020
- 2) Plan Rozwoju Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2000-2015
- 3) Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Zgierskiego na lata 2007 – 2015

Różnorodność występujących problemów społecznych powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zagadnień społecznych w przyszłości:

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010r. Nr 234, poz.1536),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 z późn. zm.),

- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139 poz. 992 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493) oraz ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010r. Nr 125, poz. 842),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001r. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.)

Opracowując lokalną strategię uwzględniono dokumenty programowe, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz biznesu. Wspomniane dokumenty to przede wszystkim:

- Narodowa Strategia Spójności 2007-2013 (Narodowe Ramy Odniesienia 2007-2013).
- Strategia Polityki Społecznej na lata 2007-2013,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki (2007 – 2013)

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument pozwalający na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskazujący obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych.

Metodyka opracowania dokumentu pozwala zaangażować środowisko lokalne w budowę strategii na najważniejszych etapach, od diagnozy do wdrożenia i realizacji. Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki została sporządzona w oparciu o dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Łódzkim, Powiatowego Urzędu Pracy, Komisariatu Policji w Aleksandrowie Łódzkim, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej oraz organizacji pozarządowych. Ponadto w diagnozie ujęto wyniki badań prowadzonych na temat uzależnień, zjawiska przemocy i agresji w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie Aleksandrowa Łódzkiego.

Strategia ze swojej istoty ma charakter ogólny, ponieważ musi koncentrować się na sprawach najistotniejszych. Przedstawia uwarunkowania oraz określa cele i kierunki rozwoju. Wytyczenie strategicznych działań oparte jest na diagnozie problemów społecznych występujących na terenie miasta i gminy Aleksandrów Łódzki. Nie są one wyjątkowe, występują także w skali kraju. Jednak intensywność i skala poszczególnych zjawisk jest charakterystyczna dla danej społeczności. Zintegrowane podejście do problemów sfery społecznej zaprezentowane w przedmiotowym dokumencie, pozwala na przyjęcie nowych rozwiązań w celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk, wypracowania innowacyjnych form pomocy. Opracowany program zorientowany jest na rozszerzenie i pogłębienie pracy socjalnej, rozwinięcie współpracy pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami

pozarządowymi zajmującymi się problematyką społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej, jak: oświata, służba zdrowia, sądownictwo, policja, biura pośrednictwa pracy.

Praca nad strategią jest zadaniem ciągłym, otwartym i długofalowym z uwagi na zmieniającą się rzeczywistość społeczną, uwarunkowania gospodarcze i polityczne. Dokument ten będzie zasadniczo stanowił jedynie punkt wyjścia do dalszych wskazań kierunków działania w polityce społecznej realizowanej na poziomie gminy.

CZĘŚĆ OPISOWA

2. Charakterystyka Gminy Aleksandrów Łódzki

Położenie

Gmina Aleksandrów Łódzki usytuowana jest w centralnej Polsce, w powiecie zgierskim województwa łódzkiego, w bezpośrednim sąsiedztwie Łodzi i Zgierza, granicząc:

- od północy z gminą Zgierz i gminą Parzęczew,
- od wschodu z miastem Łódź i miastem Zgierz,
- od południa z miastem Konstantynów Łódzki,
- od południowego zachodu z gminą Lutomiersk,
- od zachodu z gminą Dalików.

Powierzchnia i ludność

Całkowita powierzchnia gminy Aleksandrów Łódzki wynosi 115,6 km², co daje jej czwartą pozycję w odniesieniu do wielkości terenu w powiecie zgierskim i stanowi 13,5% jego powierzchni.

Administracyjnie Gmina dzieli się na:

- miasto Aleksandrów Łódzki zajmujące powierzchnię 13,83 km²,
- tereny wiejskie (30 wsi) zajmujące powierzchnię 102,63 km².

Liczba ludności w Gminie Aleksandrów Łódzki na koniec 2010 r. wynosiła 27.891 osób, w tym 14.569 kobiet i 13.322 mężczyzn.

Mocną stroną miasta i gminy Aleksandrów Łódzki jest korzystna struktura wieku jego ludności, znacznie młodsza w porównaniu ze średnią ogólnokrajową jak też i z ludnością regionu łódzkiego.

Rozwój gospodarczy

Powiązania infrastrukturalne Aleksandrowa Łódzkiego z aglomeracją łódzką czynią z miasta ważny ośrodek na mapie Polski.

W gminie ma siedzibę 2916 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON. Wśród nich 83,5% stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, a 94,9% to mikroprzedsiębiorstwa (o liczbie pracujących do 9). Najczęstszym rodzajem prowadzonej działalności jest handel i naprawy (30,7%), przetwórstwo przemysłowe (30,2%) oraz obsługa nieruchomości i firm (10,0%). Na terenie gminy znajduje się jeden z największych rezerwatów przyrody „Torfowisko Rąbień”, a lokalne gospodarstwa agroturystyczne przyciągają turystów, oferując min. naukę jazdy konnej.

Aleksandrów Łódzki wszedł do Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, gdzie wniósł tereny, które zdobyły certyfikat „Grunt na medal”. Współpraca z ŁSSE zaowocowała ściągnięciem do Aleksandrowa Łódzkiego dwóch wielkich inwestorów, którzy zbudowali tu swoje fabryki. Pierwszym był Procter&Gamble i fabryka kosmetyków marki OLAY. Drugi to koncern ABB Sp. z o.o., który ma już w Aleksandrowie Łódzkim dwie fabryki i przymierza się do wzniesienia trzeciej. Pod Aleksandrowem Łódzkim działa też firma Okna Rąbień, która zatrudnia 700 osób. Bardzo ważne dla inwestorów i nowych mieszkańców, jest to, że gmina posiada plan zagospodarowania przestrzennego, obejmujący całą jej powierzchnię.

Ponadto kontynuowana jest modernizacja i doposażanie wszystkich placówek oświatowych. Tylko w ciągu ostatnich czterech lat w Aleksandrowie Łódzkim powstały cztery boiska i cztery hale sportowe. W 2009 r. powstało boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią przy LO, a w Zespole Szkół Zawodowych powstała hala sportowa. Choć te dwie ostatnie szkoły są placówkami powiatowymi, gmina wsparła finansowo te inwestycje. Aleksandrów Łódzki jako jeden z pierwszych wybudował u siebie „Orlika”.

W 2010 roku rozpoczęła się gruntowna modernizacja Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Aleksandrowie Łódzkim. Największym jednak dotychczasowym projektem jest „Kompleksowe rozwiązanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki”.

Miasto prowadzi bardzo aktywne działania w celu pozyskiwania dodatkowych środków finansowych, w tym funduszy unijnych.

Opis zasobów gminy (instytucjonalne, kulturowe, itp.)

Na terenie Aleksandrowa Łódzkiego funkcjonuje wiele instytucji i organizacji:

Szkoły podstawowe i gimnazja:

- o Miejski Zespół Szkół im. J. Pawła II (z oddziałami integracyjnymi), Aleksandrów Łódzki, ul. Waryńskiego 22/26,
- o Zespół Szkół Sportowych im. J. Jaworskiego,

- Aleksandrów Łódzki, ul. Bankowa 7/11,
- o Szkoła Podstawowa nr 4 im. M. Skłodowskiej – Curie, Aleksandrów Łódzki, Al. Wyzwolenia 3,
 - o Zespół Szkół Specjalnych im. St. Kopcińskiego, Aleksandrów Łódzki, ul. Franciszkańska 14/16,
 - o Szkoła Podstawowa im. Ryszarda Wyrzykowskiego w Bełdowie,
 - o Szkoła Podstawowa im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia Rąbień, ul. Słowiańska 5,
 - o Szkoła Podstawowa z oddziałami integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Rudzie Bugaj,
 - o Prywatne gimnazjum o profilu katolickim „Scholar”, Aleksandrów Łódzki, ul. Waryńskiego 22/26.

Szkoły ponadgimnazjalne:

- o Zespół Szkół Specjalnych im. St. Kopcińskiego, Aleksandrów Łódzki, ul. Franciszkańska 14/16,
- o Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika, Aleksandrów Łódzki, ul. M. Skłodowskiej – Curie,
- o Zespół Szkół Zawodowych im. St. Staszica, Aleksandrów Łódzki, ul. Łęczycka 1,
- o Prywatne Liceum Ogólnokształcące „Erazmus”, Aleksandrów Łódzki, ul. Waryńskiego 22/26.

Przedszkola:

- o Miejskie Przedszkole nr 1 im. M. Konopnickiej, Aleksandrów Łódzki, ul. Okrzei 6,
- o Miejskie Przedszkole nr 2 z oddziałami integracyjnymi, Aleksandrów Łódzki, ul. Łęczycka 4,
- o Miejskie Przedszkole nr 3, Aleksandrów Łódzki, ul. Ks. Ściegiennego 5.

Poradnie:

- o Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Aleksandrów Łódzki, ul. Warszawska 10/12

Domy kultury:

- o Młodzieżowy Dom Kultury, Aleksandrów Łódzki, ul. 1 Maja 17/19

Biblioteki:

- o Biblioteka Publiczna, Aleksandrów Łódzki, Plac Tadeusza Kościuszki 12
- o Biblioteka Publiczna Filia nr 1 dla Dzieci i Młodzieży, Aleksandrów Łódzki, Plac Tadeusza Kościuszki 12
- o Biblioteka Publiczna Filia nr 2, Aleksandrów Łódzki, ul. Dmowskiego 4
- o Biblioteka Publiczna Filia nr 3, Aleksandrów Łódzki, ul. Brużycy 75

Sport, rekreacja, turystyka:

- o Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. 11-go Listopada 98
- o Kryta Pływalnia „Olimpijczyk”, ul. Bankowa 5
- o Nowoczesna Hala Sportowa przy Miejskim Zespole Szkół w Aleksandrowie Łódzkim, ul. Waryńskiego 22/26
- o Nowoczesna Hala Sportowa przy Zespole Szkół Sportowych w Aleksandrowie Łódzkim, ul. Bankowa 7/11
- o Nowoczesna Hala Sportowa przy Szkole Podstawowej nr 4 w Aleksandrowie Łódzki, ul. Aleja Wyzwolenia 3.

Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu

- Filia w Aleksandrowie Łódzkim, ul. Piotrkowska 4/6

Służba zdrowia:

- o Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnionych od Alkoholu, Aleksandrów Łódzki, ul. Marii Skłodowskiej – Curie 1
- o Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Aleksandrów Łódzki, ul. Marii Skłodowskiej – Curie 1
- o Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ka – Med”, Aleksandrów Łódzki, ul. Marii Skłodowskiej – Curie 3
- o Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medax”, Filia w Aleksandrowie Łódzkim, Aleksandrów Łódzki, ul. Marii Konopnickiej 17
- o Poradnia Gruzlicy i Chorób Płuc, Aleksandrów Łódzki, ul. M. Skłodowskiej – Curie 1
- o Międzyszkolny Zakład Rehabilitacji i Korekcji Wad Postawy, Aleksandrów Łódzki, Aleja Wyzwolenia 3.

Parafie i kościoły:

- o Parafia rzymskokatolicka pod wezwaniem Św. Rafała i Michała Archaniołów, Aleksandrów Łódzki, ul. Wojska Polskiego 3
- o Parafia rzymskokatolicka pod wezwaniem Zesłania Ducha Świętego, Aleksandrów Łódzki, ul. J. Piłsudskiego 1
- o Parafia rzymskokatolicka pod wezwaniem Zwiastowania Pańskiego w Rąbieniu
- o Parafia rzymskokatolicka pod wezwaniem Wszystkich Świętych w Bełdowie
- o Kościół ewangelicko – augsburski, Aleksandrów Łódzki, Plac Kościuszki
- o Parafia ewangelicko-augsburska, Aleksandrów Łódzki, ul. Wojska Polskiego

Organizacje pozarządowe:

Biznesowe

- o Łódzka Izba Przemysłowo – Handlowa Klub Biznesu w Aleksandrowie Łódzkim, Aleksandrów Łódzki, ul. 11-go Listopada 3

- o Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców Aleksandrowa Łódzkiego, Aleksandrów Łódzki, ul. Piotrkowska 68/70
- o Stowarzyszenie Przedsiębiorców Aleksandrów Łódzki 2000, Aleksandrów Łódzki, ul. Parkowa 7

Kulturalne

- o Towarzystwo Śpiewacze im. Stanisława Moniuszki, Aleksandrów Łódzki, ul. Ogrodowa 10
- o Towarzystwo Śpiewacze „Lutnia”, Aleksandrów Łódzki, ul. Ogrodowa 17
- o Zespół Ludowy „Aleksandrowianie”

Sportowe

- o Międzyszkolny Klub Sportowy MKS, Aleksandrów Łódzki, ul. Bankowa 7/11
- o Międzyszkolny Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „MULKS”, Aleksandrów Łódzki, ul. Wschodnia 3
- o Uczniowski Klub Sportowy przy Miejskim Gimnazjum w Aleksandrowie Łódzkim, Aleksandrów Łódzki, ul. Waryńskiego 22/26
- o Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka”, Aleksandrów Łódzki, ul. Waryńskiego 22/26
- o Towarzystwo Sportowe „Sokół”, Aleksandrów Łódzki, ul. 11 Listopada 98
- o Uczniowski Klub Sportowy „Czwórka”, Aleksandrów Łódzki, Al. Wyzwolenia 3
- o Klub Sportowy „UKS- BASKED”, Aleksandrów Łódzki, ul. Waryńskiego 22/26
- o Towarzystwo Sportowe „VICTORIA- Rąbień”, Rąbień, ul. Pańska 8
- o Ludowy Klub Sportowy „ORLIK- Sobień”, Sobień, gm. Aleksandrów Łódzki
- o Towarzystwo Sportowe Beldów
- o Towarzystwo Pływackie OLIMPIJCZYK, Aleksandrów Łódzki, ul. Bankowa 5

Osób niepełnosprawnych

- o Katolicka Wspólnota Niepełnosprawnych „Serce”, Aleksandrów Łódzki, ul. M. Konopnickiej 8
- o Polskie Stowarzyszenie Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Aleksandrów Łódzki, ul. 1 Maja 43/47
- o Polskie Stowarzyszenie Pomocowe „POMOST”, Aleksandrów Łódzki, ul. Piotrkowska 4/6

Inne

- o Związek Drużyn Harcerskich „Zarzewie”, Aleksandrów Łódzki, ul. Kilińskiego 28/30
- o Towarzystwo Przyjaciół Aleksandrowa Łódzkiego,

- Aleksandrów Łódzki, ul. Warszawska 12
- o Stowarzyszenie „Przedszkolak”, Aleksandrów Łódzki, ul. Ściegiennego 5
 - o Ekumeniczne Centrum Dialogu Religii i Kultury, Aleksandrów Łódzki, ul. Łęczycka 4
 - o Abstynencki Klub Samopomocy „Raj”, Aleksandrów Łódzki, ul. Marii Skłodowskiej – Curie 1
 - o Liga Kobiet Polskich – Koło Terenowe, Aleksandrów Łódzki, ul. 11-go Listopada 3
 - o Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, Aleksandrów Łódzki, Plac Kościuszki 3
 - o Związek Nauczycielstwa Polskiego w Aleksandrowie Łódzkim
 - o Związek Kombatantów R.P. i Byłych Więźniów Politycznych Koło w Aleksandrowie Łódzkim, Aleksandrów Łódzki, Plac Kościuszki 3
 - o Gminna Rada Kobiet zrzeszająca 12 Kół Gospodyń Wiejskich z terenu gminy,
 - o Ochotnicza Straż Pożarna, Aleksandrów Łódzki, ul. 11-go Listopada 9,
 - o Orkiestra Dęta OSP, Aleksandrów Łódzki, ul. 11-go Listopada 9,
 - o Związek Wędkarski Koło w Aleksandrowie Łódzkim,
 - o Rejonowe Koło Pszczelarzy w Aleksandrowie Łódzkim.

Pomoc społeczna:

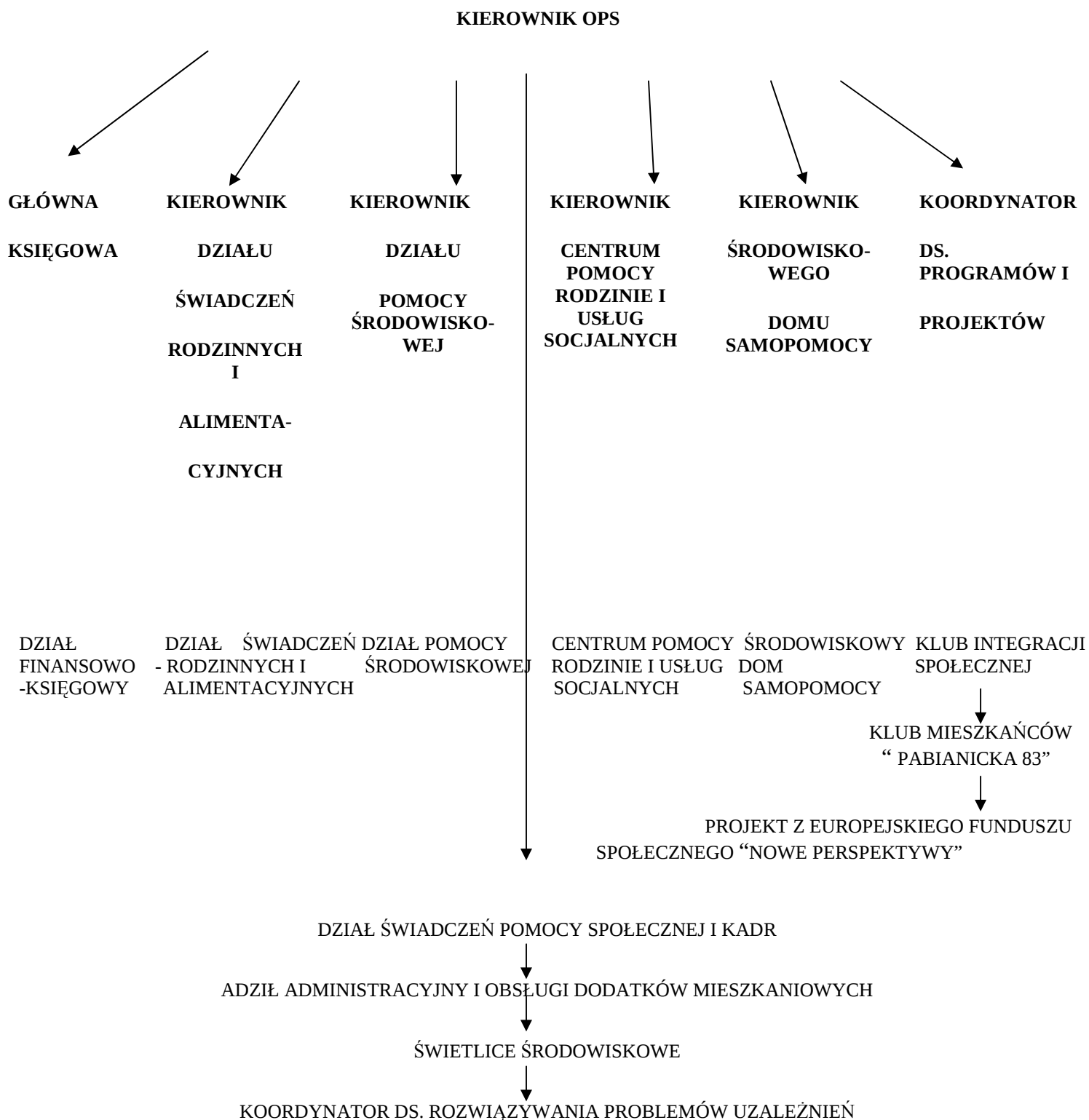
- o Dom Pomocy Społecznej w Rąbieniu
- o Ośrodek Pomocy Społecznej, Aleksandrów Łódzki, ul. Piotrkowska 4/6

Strukturę organizacyjną Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawia *Schemat nr 1*

*Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych
dla Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2011 - 2017*

**Schemat nr 1 - SCHEMAT ORGANIZACYJNY
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ALEKSANDROWIE ŁÓDZKIM**

I. Centrum Pomocy Rodzinie i Usług Socjalnych, w zakresie którego funkcjonuje :

1. **Dom Dziennego Pobytu „Wrzos”** – który organizuje wsparcie dzienne dla osób starszych i niepełnosprawnych, czynny jest od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 16.00. Dom przeznaczony jest dla 50 osób. Zapewnia podopiecznym min: zajęcia w ramach organizacji wolnego czasu, zajęcia z zakresu profilaktyki zdrowotnej, wyżywienie : śniadanie i obiad, organizowanie imprez i wyjazdów o charakterze kulturalno – oświatowym.
2. **Noclegownia dla Bezdomnych** - czynna od 1 listopada do 31 marca , przez całą dobę. Korzystają z niej bezdomni z terenu miasta i gminy Aleksandrów Łódzki oraz osoby, które w okresie zimowym mają ograniczoną możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zameldowania. Placówka zapewnia schronienie dla 14 mężczyzn i 5 kobiet, organizując: miejsce do spania (pościel), jeden ciepły posiłek w ciągu dnia (talon żywieniowy), korzystanie z urządzeń gospodarstwa domowego (pralka, kuchenka elektryczna, czajnik elektryczny, lodówka, telewizor), pracę socjalną z indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności
3. **Hostel dla matek z dziećmi i osób chroniących się przed przemocą** – przeznaczony jest dla 5 osób. Mogą korzystać z niego mieszkańcy miasta i gminy Aleksandrów Łódzki znajdujący się w kryzysowej sytuacji życiowej, dotknięci przemocą domową lub zdarzeniem losowym.
4. **Jadłodajnia** – przeznaczona dla osób które nie są w stanie samodzielnie zapewnić sobie ciepłego posiłku w ciągu dnia. Posiłek wydawany jest na wynos od poniedziałku do piątku, w godz. od 12.30 do 14.00.
5. **Punkt Konsultacyjno - Informacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy i osób w kryzysie** - prowadzi poradnictwo psychologiczne, prawne oraz socjalne na rzecz mieszkańców gminy. Punkt jest czynny w każdy wtorek od 16.00 do 18.00.
6. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Koordynator ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień** - prowadzi działania skierowane na rzecz osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, w tym kierowaniem na badania do lekarzy biegłych sądowych, na leczenie do Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnionych w Aleksandrowie Łódzkim, składaniem wniosków do Sądu Rejonowego o przymusowe leczenie odwykowe. Ponadto zajmuje się inicjowaniem i koordynowaniem realizacji zadań z zakresu diagnostyki i profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.
7. **Punkt Konsultacyjny do Spraw Zapobiegania Narkomanii** – prowadzi poradnictwo i konsultacje psychologiczne w tematyce przeciwdziałania narkomanii. Czynny jest w poniedziałki i piątki, w godz. 16-18.

II. Środowiskowy Dom Samopomocy działa jako ośrodek wsparcia dziennego dla 40 osób z zaburzeniami psychicznymi, których stan zdrowia nie wymaga stałej hospitalizacji czy całodobowej opieki. Jego działalność polega na organizowaniu pomocy półstacjonarnej służącej utrzymaniu osoby chorej w jej naturalnym środowisku.

Podczas całodziennego pobytu uczestnicy mają zapewnione wyżywienie, socjoterapię, psychoterapię, rehabilitację leczniczą. Aktywnie działają pracownie takie jak: plastyczno- rękodzielnicza, techniczna, witrażu i papieru czerpanego, audio-video, komputerowa, technik- umysłowych, rehabilitacyjna, kulinarna.

III. Świetlice środowiskowe, które realizują środowiskowy program kompensacyjno - profilaktyczny jako odpowiedź na zdiagnozowaną potrzebę wyrównywania szans edukacyjnych oraz zaburzeń rozwojowych dzieci i młodzieży. Świetlice prowadzą działalność w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie miasta i gminy:

- Szkoła Podstawowa w Bełdowie - 1 grupa
- Szkoła Podstawowa w Rąbieniu - 1 grupa
- Szkoła Podstawowa w Rudzie Bugaj - 2 grupy
- Miejski Zespół Szkół w Aleksandrowie Łódzkim
 - dla uczniów szkoły podstawowej 1 grupa
 - dla uczniów gimnazjum 1 grupa
- Zespół Szkół Sportowych w Aleksandrowie Łódzkim
 - dla uczniów szkoły podstawowej 1 grupa
 - dla uczniów gimnazjum 1 grupa
- Szkoła Podstawowa Nr 4 w Aleksandrowie Łódzkim
 - dla uczniów szkoły podstawowej 2 grupy

IV. Programy i projekty socjalne w zakresie integracji społecznej:

1. **Klub Integracji Społecznej** - działalność realizowana w sposób ciągły od 2007 roku. Celem projektu jest ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego oraz przygotowanie osób zagrożonych tym zjawiskiem do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Prowadzona jest reintegracja społeczna (zajęcia psychoedukacyjne, grupy samopomocowe, edukacja w grupie samokształceniowej, integracja uczestników i propagowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego) i zawodowa (kształtowanie postaw proaktywnych, kursy podnoszące umiejętności i kwalifikacje zawodowe, doradztwo).
2. **Klub Mieszkańców „Pabianicka 81/83”** - działalność prowadzona od 2007 r. na pierwszym w Polsce osiedlu domków socjalnych zasiedlonym głównie przez osoby o ograniczonych możliwościach dostępu do rynku pracy i dóbr społecznych, co stwarza sprzyjające okoliczności występowania zjawiska

wykluczenia społecznego i zawodowego. Działania prowadzone w oparciu o niniejszy projekt mają za zadanie nie dopuszczenie do procesu marginalizacji. Głównym celem jest reintegracja społeczna bezdomnych, niepełnosprawnych, starszych, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze i reintegracja zawodowa bezrobotnych i biernych zawodowo oraz wyrównywanie szans społecznych małoletnich dzieci. W wygospodarowanym pomieszczeniu świetlicowym prowadzone są : samopomocowa grupa wsparcia, zajęcia psychoedukacyjne dla dorosłych , dzieci i młodzieży

3. **Projekt „Nowe Perspektywy”** współfinansowany ze środków unii europejskiej w ramach europejskiego funduszu społecznego, objęty umową ramową na lata 2008 – 2013. Celem projektu jest promowanie zatrudnienia, przedsiębiorczości, równych szans oraz inwestowania w zasoby ludzkie. Realizacja odbywa się przez prowadzenie: zajęć psychoedukacyjnych, doradztwa zawodowego, edukacji na temat samozatrudnienia, edukacji na temat możliwości rozwiązywania niektórych problemów społecznych i szkoleń zawodowych. Kontynuacja w latach następnych będzie obejmowała nowe grupy beneficjentów, dopasowując formy i rodzaje szkoleń do ich predyspozycji i zapotrzebowania występującego na rynku pracy. W 2009 roku w projekcie uczestniczyło 71 osób.

V. Dział Pomocy Środowiskowej realizujący wszystkie zadania nałożone ustawą o pomocy społecznej oraz rozwijający działania na rzecz osób i rodzin w partnerstwie społecznym:

- imprezy integracyjne upowszechniające aktywne formy spędzania czasu wolnego:
 - „Festiwal Sztuk Różnych” – piknik letni dla wszystkich mieszkańców promujący twórczość miejscowych artystów i aktywny wypoczynek (organizowany od 2006 r.)
 - „Dzień Radości” – piknik z prezentacją umiejętności estradowych oraz sportowych dzieci i młodzieży z szkół podstawowych i gimnazjalnych (organizowany od 2004 r. wspólnie ze szkołami i Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)
- imprezy okolicznościowe o charakterze wspierająco – integracyjnym
 - „Wigilia u Boryny” – spotkanie wigilijne przy wspólnym stole dla osób osamotnionych, niepełnosprawnych, starszych, rodzin z dziećmi o niższym statusie społecznym, przedstawicieli stowarzyszeń i organizacji społecznych z terenu gminy (organizowane od 2004 r.)
 - Wigilia dla bezdomnych
 - „Gwiazdka” impreza dla 250 dzieci w całości organizowana z środków pozyskanych od sponsorów: uczestnicy otrzymują paczki ze słodyczami, owocami, odzieżą oraz biorą udział w przedstawieniu teatralnym (organizowana od 2002 r.)
- organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z programami kompensacyjno - profilaktycznymi

- kolonie finansowane z funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi dla grupy 100 dzieci
- półkolonie i zimowiska organizowane na terenie szkół
 - paczki żywnościowe dla rodzin i osób bez źródła dochodu
 - wydawanie żywności pozyskanej z „Banku żywności” we współpracy ze Stowarzyszeniem „Pomost”
 - pozyskiwanie od sponsorów środków finansowych i artykułów rzeczowych (odzież, skarpety, rajstopy, środki chemiczne, artykuły żywnościowe)
 - pośrednictwo w przekazywaniu podopiecznym używanych mebli, artykułów gospodarstwa domowego, wózków dziecięcych i inwalidzkich
 - prowadzenie punktu wydawania wniosków mieszkańcom gminy w celu skorzystania ze świadczeń PFRON-u
 - kierowanie podopiecznych do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, ewidencja i stały nadzór

3. Diagnoza problemów społecznych

PROBLEMY SPOŁECZNE W PERSPEKTYWIE OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Polityka społeczna prowadzona przez Gminę Aleksandrów Łódzki została ukierunkowana na stosowanie rozwiązań kompleksowych, które w sposób trwały mają prowadzić do zmian jakościowych zabezpieczenia społecznego i integracji społecznej mieszkańców. Na poziomie samorządu gminnego skoordynowano realizację świadczeń społecznych tak, aby różne źródła finansowania ustawowych zadań nie doprowadziły do powielania form pomocy i zbędnych wydatków związanych z obsługą.

POMOC SPOŁECZNA

Dział Pomocy Środowiskowej w oparciu o Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku wykonuje zadania polegające na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń pieniężnych
- pracy socjalnej
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej
- realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy

Są to zarówno zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym (wypłacanie zasiłków celowych, okresowych, udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku, niezbędnego ubrania, organizowanie usług opiekuńczych, dożywanie dzieci

w szkołach, sprawienie pogrzebu, ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej) i fakultatywnym (wyplacanie zasiłków celowych specjalnych, prowadzenie ośrodków wsparcia, realizacja programów osłonowych) oraz zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie (wyplacanie zasiłków stałych, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, realizowanie rządowych programów pomocowych).

W 2009 roku ze świadczeń objętych ustawą o pomocy społecznej skorzystało 868 rodzin, pozostawało w nich 1998 osób:

- zasiłki stałe - dla 162 osób na kwotę 488.978,00 zł.

- zasiłki okresowe - dla 320 rodzin na kwotę 229.921,00 zł.

- zasiłki celowe przyznane dla 740 rodzin na kwotę 452.711,00 zł, w tym: zakup żywności, opału, posiłki, sprawienie pogrzebów (tylko 1 pochówek socjalny na kwotę 2.030,00 zł), paczki żywnościowe.

W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” z pomocy Ośrodka w 2009 roku skorzystały 1632 osoby. Całkowity koszt programu 480.325,00 zł (środki własne 222.550,00 i dotacja 257.775,00). Pomoc ta była realizowana w czterech różnych formach: dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach, jadalnia, pomoc rzeczowa w formie paczek żywnościowych, pomoc finansowa na zakup żywności.

Na terenie miasta i gminy realizowane są usługi opiekuńcze dla osób starszych, osamotnionych i niepełnosprawnych w zakresie zaspakajania potrzeb higieniczno - opiekuńczych i gospodarczych. W 2009 roku z usług opiekuńczych skorzystało 49 osób. Koszt świadczeń wyniósł 136.857 zł.

W domach pomocy społecznej w 2009 roku przebywało 15 osób skierowanych decyzjami wiążącymi gminę do ponoszenia odpłatności za ich pobyt, na kwotę 216.471zł.

Główne powody przyznawania pomocy w roku 2009 to:

- bezrobocie 539 rodzin
- długotrwała lub ciężka choroba 458 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego 221 rodzin
- niepełnosprawność 277 rodzin
- potrzeba ochrony macierzyństwa 114 rodzin

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby rodzin i osób objętych pomocą społeczną ze względu na rodzaj trudnej sytuacji życiowej - w latach 2008 - 2009 (tabela 1 i 2).

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną – Tabela 1

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZYCNANO O DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA RODZIN 2009		LICZBA OSÓB W RODZINACH 2009	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZYCNANO DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA RODZIN 2008		LICZBA OSÓB W RODZINACH 2008
	2009	OGÓŁEM	w tym: NA WSI		2008	OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
	1	2	3	4	1	2	3	4
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1 360	898	112	1 987	1 264	860	149	2 067
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	162	162	21	233	170	169	21	264
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	1 198	828	105	1 953	1 213	810	130	2 007
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	X	846	128	1 915	X	1 006	97	2 216
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	27	6	87	X	178	38	387
Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH		LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI					
	83		232					

Powody przyznania pomocy – Tabela 2

*Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych
dla Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2011 - 2017*

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN 2009r.		LICZBA OSÓB W RODZINACH 2009r.	LICZBA RODZIN 2008r.		LICZBA OSÓB W RODZINACH 2008r.
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI		OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
	1	2	3	1	2	3
UBÓSTWO	22	1	41	18	5	64
SIEROCTWO	1	0	1	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	25	1	33	18	4	20
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	114	14	454	105	26	486
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	28	6	165	40	17	240
BEZROBOCIE	539	56	1 353	491	60	1340
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	277	28	558	251	28	489
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	458	43	999	479	53	1001
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	221	27	679	303	30	891
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	168	16	448	156	17	448
RODZINY WIELODZIETNE	51	9	241	47	11	275
PRZEMOC W RODZINIE	1	1	3	1	1	1

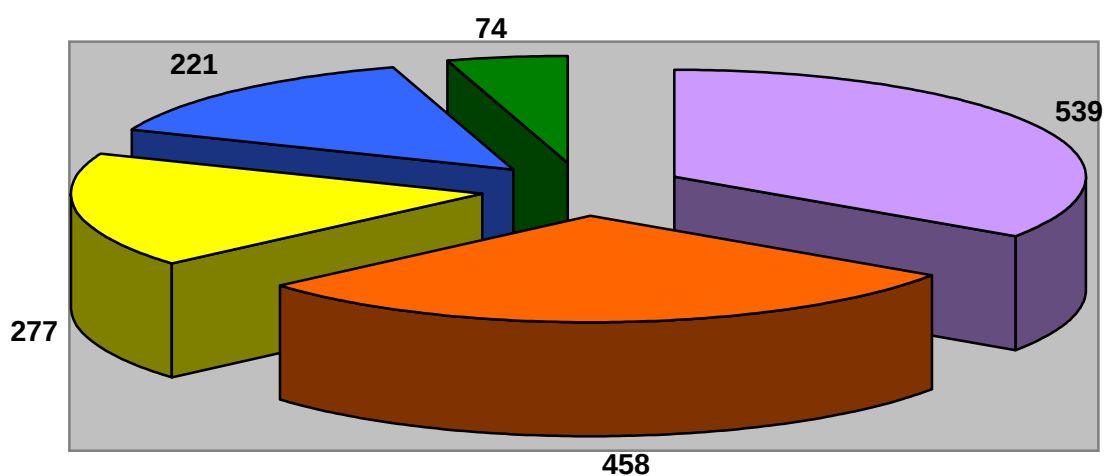

*Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych
dla Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2011 - 2017*

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN 2009r.		LICZBA OSÓB W RODZINACH 2009r.	LICZBA RODZIN 2008r.		LICZBA OSÓB W RODZINACH 2008r.
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI		OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
	1	2	3	1	2	3
UBÓSTWO	22	1	41	18	5	64
SIEROCTWO	1	0	1	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0	0	0	0	0
ALKOHOLIZM	71	5	138	44	9	138
NARKOMANIA	3	0	3	1	0	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	17	5	29	11	2	19
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	0	0	0	0	0	0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0	0	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	6	1	14	8	1	18
SYTUACJA KRYZYSOWA	5	1	9	1	0	1
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0	0	0	0	0

Jak wynika z Tabeli 2 najczęściej rodzin i osób objętych świadczeniami z pomocy społecznej w roku 2009 było z powodu bezrobocia (539 rodzin, tj. 60% wszystkich rodzin korzystających ze wsparcia), długotrwałej choroby (458 rodzin, co stanowi 51% rodzin) oraz niepełnosprawności (277 rodzin – 31%). Kolejnym powodem korzystania z pomocy była bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych - 221 rodzin, co stanowi 25% rodzin. Wśród nich duży odsetek stanowiły rodziny niepełne - aż 76%.

Natomiast ok. 8% wśród podopiecznych stanowią rodziny, gdzie występuje problem uzależnień.

■ Bezrobocie	■ Choroba
■ Niepełnosprawność	■ Bezradność w spr. opiek. - wych.
■ Uzależnienia	

Typy rodzin objętych pomocą społeczną – **Tabela 3**

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
	1	2	3
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	868	112	1 998
o liczbie osób	380	42	380
1			
2	170	16	340
3	131	17	393
4	112	16	448
5	42	7	210
6 i więcej	33	14	227
w tym (z wiersza 1)	414	64	1 457
rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)			
o liczbie dzieci	178	21	434
1			
2	148	20	537
3	54	9	254
4	17	5	101
5	6	4	41
6	9	4	72
7 i więcej	2	1	18
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	181	21	481

*Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych
dla Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2011 - 2017*

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
	1	2	3
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	868	112	1 998
o liczbie dzieci			
1	99	10	201
2	62	8	192
3	17	2	69
4 i więcej	3	1	19
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	86	3	141
o liczbie osób			
1	57	1	57
2	17	1	34
3	4	1	12
4 i więcej	8	0	38

Wśród rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej największą grupę stanowią rodziny z jednym dzieckiem (178 rodzin – 43%) oraz z dwojgiem dzieci (148 rodzin – 36%). Dużą grupę stanowią rodziny niepełne (44%), natomiast 21% to rodziny wielodzietne. Duży odsetek korzystających z pomocy społecznej to gospodarstwa jednoosobowe, bo aż 44%. Jak wynika z analizy wśród rodzin emerytów i rencistów przeważają osoby samotne - 66%.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE

Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych realizuje zadania zlecone, które obejmują:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Dział Świadczeń Rodzinnych w 2009 roku zarejestrował 1461 świadczeniobiorców. W wyniku złożonych wniosków w 2009 roku w sprawach wydano 4344 decyzje administracyjne.

*Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń – **Tabela 5***

Wyszczególnienie	Wydatki narastająco od początku roku w złotych	Liczba świadczeń narastająco od początku roku
Zasiłki rodzinne	1515331	23663
Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	X	X
urodzenia dziecka	122000	122
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	521383	1342
samotnego wychowywania dziecka	198960	1144
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	96160	1254
rozpoczęcia roku szkolnego	138600	1386

podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	98840	1956
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	187200	2340
zasiłki pielęgnacyjne	798813	5221
świadczenia pielęgnacyjne	245846	564
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	269000	269
Ogółem	4192133	39261

W 2009 roku zarejestrowano 57 osób zobowiązanych do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w związku z niezgłaszaniem zmian w sytuacji rodzinnej i dochodowej świadczeniobiorców. Na skutek prowadzonych w tych sprawach postępowań odzyskano z tytułu nienależnie pobranych świadczeń kwotę 33.798,00 zł.

Od świadczeń pielęgnacyjnych odprowadzane są składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. W 2009 roku była to kwota 43.174,00 zł. Pracownicy zajmują się również sprawami w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych związanymi z naliczeniem okresów składkowych i nieskładkowych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne w związku z opieką nad dzieckiem niepełnosprawnym. Od okresu zatrudnienia uzależniony jest okres odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne.

Przy 170 osobach pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego jest zarejestrowanych 213 dłużników alimentacyjnych w tym 43 dłużników alimentacyjnych, których wierzycielki mieszkają na terenie innej gminy. Wydatki poniesione na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2009 r. to kwota 702.203,00zł.

Zarejestrowano wpłaty od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kwocie 105.484,31zł, wpłaty przekazane przez inne gminy 9.052,00zł. Kwota 40.930,00zł. stanowi dochód własny gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwróconych przez dłużników alimentacyjnych.

Na skutek prowadzonych postępowań w sprawach nienależnie pobranych świadczeń Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych odzyskał z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego 3.768,00 zł z czego odprowadzono

kwotę 889,00zł do budżetu państwa jako świadczenia nienależnie pobrane za lata ubiegłe. Zwrot nienależnie pobranych zaliczek alimentacyjnych na kwotę 2.029,00 zł.

W sprawach 133 dłużników prowadzono postępowania, w wyniku których przekazano komornikowi sądowemu 49 informacji pochodzących z wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego, mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. Zobowiązano 24 dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy. Zwrócono się z 42 wnioskami o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. Skierowano 58 wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 par. 1 KK, 58 wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego oraz 8 wniosków o zwrot zatrzymanego prawa jazdy.

W roku 2007 udzielono 31 963 zasiłków rodzinnych, czyli aż o 8.300 zasiłków więcej niż w roku 2009. Z powyższego wynika, iż liczba osób korzystających z tej formy pomocy maleje.

DODATKI MIESZKANIOWE

W 2009 roku w gminie Aleksandrów Łódzki z dofinansowania do wydatków mieszkaniowych skorzystało - 849 rodzin. Średni dodatek mieszkaniowy w rodzinie wynosił - 151,66 zł, wypłacono świadczenia na kwotę – 1.114.089 zł, co w poszczególnych grupach mieszkańców prezentuje się następująco:

1. mieszkańcy z terenu miasta – 1.041.496 zł
– mieszkańcy z terenów wiejskich – 72.593 zł

2. użytkownicy lokali spółdzielczych - 551.263 zł

użytkownicy lokali tworzących mieszkaniowy zasób gminy – 446.240 zł

użytkownicy lokali ze wspólnot mieszkaniowych – 92.524 zł .

pozostali użytkownicy lokali, tj.: mieszkańcy TBS-ów oraz użytkownicy lokali prywatnych – 24.062 zł.

W związku z możliwościami, jakie wynikają z przepisów ustawy o dodatkach mieszkaniowych Ośrodek Pomocy Społecznej dokonywał szczegółowej weryfikacji osób ubiegających się o dodatek mieszkaniowy, jak również już korzystających z tej formy pomocy. W 2009 roku odmówiono przyznania dodatku mieszkaniowego - 114 rodzinom. Odmowa przyznania pomocy finansowej jaką jest dodatek mieszkaniowy następowała przede wszystkim na skutek przekroczeń: w kryterium dochodowym, w normatywnej powierzchni lokali mieszkalnych, jak również w wyniku stwierdzonych podczas wywiadów środowiskowych - rażących dysproporcji pomiędzy niskimi dochodami wykazywanymi w deklaracji, a stanem faktycznym.

Należy nadmienić, iż w 2007 roku z pomocy w formie dodatków mieszkaniowych skorzystało 1112 rodzin, w 2008 roku 943 rodziny, a w 2009 – 849 rodzin.

RYNEK PRACY (liczba i struktura osób bezrobotnych, poziom wykształcenia, poziom bezrobocia)

DYNAMIKA BEZROBOCIA

W końcu grudnia 2009 roku, liczba bezrobotnych z powiatu zgierskiego zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgierzu wyniosła 9.101 osób. W odniesieniu do grudnia 2008 r. poziom bezrobocia był wyższy o 857 osób, natomiast w odniesieniu do września 2009 – wyższy o 258. Kobiety stanowiły 46% ogółu bezrobotnych, mężczyzn było o 731 więcej niż kobiet.

Stopa bezrobocia dla całego powiatu zgierskiego – wg danych GUS – w końcu listopada 2009 r. kształtowała się na poziomie 14%, podczas gdy w grudniu 2008 wynosiła 13,3%, co oznacza, że wysokość wskaźnika wzrosła o 0,7 punktu. Wg stanu w końcu grudnia 2009 bezrobotni z terenu miast i gmin: Aleksandrów, Głowno, Ozorków, Parzęczew i Stryków stanowili 60% ogółu bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy, a pozostałe 40% – bezrobotni z terenu miasta i gminy Zgierz.

Dynamika bezrobocia – Tabela 6.

Wyszczególnienie	Stan na koniec miesiąca		Dynamika bezrobocia	
	31.12.2008	31.12.2009	Grudzień 2009 –	
			w liczbach	w %
Aleksandrów – gmina miejsko-wiejska	983	1272	289	29,4

Jak wynika z powyższej tabeli w Aleksandrowie Łódzkim w roku 2009 w porównaniu z rokiem 2008 wzrosła liczba osób bezrobotnych (o 289 osób).

Liczby dotyczące ruchu bezrobotnych na rynku pracy – Tabela 7.

Wyszczególnienie	Rok 2008			Rok 2009		
	„napływ”	„odpływ”	podjęcia pracy	„napływ”	„odpływ”	podjęcia pracy
Aleksandrów – gmina miejsko-wiejska	1758	2248	932	2450	2161	814

Z danych umieszczonych w Tabeli nr 7 wynika, iż w roku 2009 „napływ” osób bezrobotnych w stosunku do roku 2008 był wyższy o 692 osoby, „odpływ” natomiast niższy o 87 osób. Natomiast w 2009 roku pracę podjęło aż o 118 osób mniej niż w roku 2008.

Powyższe dane świadczą o wzroście poziomu bezrobocia w Aleksandrowie Łódzkim.

ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA

Liczba bezrobotnych z terenu miasta i gminy Aleksandrów:

- na dzień 31.12.2008 r. – ogółem 983 osoby, w tym 494 kobiety tj. 11,9 % ogółu bezrobotnych w powiecie zgierskim,
- na dzień 31.12.2009 r. – ogółem 1.272 osoby, w tym 599 kobiet tj. 14% ogółu bezrobotnych w powiecie zgierskim,
- na dzień 31.12.2010 r. – ogółem 1.495 osób, w tym 701 kobiet tj. 15% ogółu bezrobotnych w powiecie zgierskim.

Jak wynika z powyższych danych liczba osób bezrobotnych na przestrzeni ostatnich 3 lat systematycznie wzrasta. Nie zauważa się dużych dysproporcji, jeśli chodzi o płeć osób bezrobotnych. Liczba kobiet bezrobotnych zbliżona jest do liczby mężczyzn. Natomiast na przestrzeni analizowanych 3 lat charakterystyczny jest wzrost bezrobocia wśród kobiet w Aleksandrowie Łódzkim na tle powiatu zgierskiego (o 3,1%).

STRUKTURA OSÓB BEZROBOTNYCH

Szczegółową strukturę osób bezrobotnych w Aleksandrowie Łódzkim na przestrzeni trzech ostatnich lat ilustrują tabele 8, 9, 10 i 11.

Bezrobotni wg wieku - Tabela 8

Wyszczególnienie	31.12.2008 r.		31.12.2009 r.		31.12.2010 r.	
	ogółem	kobiet	ogółem	kobiet	ogółem	kobiety
Ogółem	983	494	1272	599	1495	701
18–24	124	57	182	89	234	101
25–34	242	144	330	184	347	191
35– 44	224	128	284	140	350	168
45–54	295	145	324	155	361	181
55–59	82	20	123	31	160	60
60–64 lata	16	-	29	-	43	-

Największy wzrost bezrobocia obserwuje się wśród osób młodych, tj. w wieku 18-24 lata. W tej grupie wiekowej bezrobocie w roku 2010 wzrosło blisko o 50% w porównaniu z rokiem 2008. Znaczny wzrost osób bezrobotnych nastąpił również w przedziale wiekowym 55-59 lat. Natomiast w ciągu trzech analizowanych lat najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby w wieku 45- 54 lata.

Bezrobotni wg wykształcenia - Tabela 9

Wyszczególnienie	31.12.2008 r.		31.12.2009 r.		31.12.2010 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Ogółem, z tego:	983	494	1272	599	1495	701
- z wyższym	85	61	105	75	129	87
- policealnym i średnim zaw.	214	126	279	155	305	167
- średnim ogólnokształcącym	94	65	109	69	158	91
- zasadniczym zawodowym	300	120	365	152	414	177
- gimnazjalne i poniżej	290	122	414	148	489	179

Wśród osób bezrobotnych w Aleksandrowie Łódzkim najmniej liczną grupę stanowią osoby z wykształceniem wyższym i średnim ogólnokształcącym. Natomiast największy wzrost bezrobocia daje się zauważyć wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Osoby te stanowią również najliczniejszą grupę osób bezrobotnych.

Bezrobotni wg stażu pracy - Tabela 10

Wyszczególnienie	31.12.2008 r.		31.12.2009 r.		31.12.2010 r.	
	ogółem	kobiet	ogółem	kobiet	ogółem	kobiety
ogółem	983	494	1272	599	1495	701
staż do 1 roku	110	50	152	70	177	72
1-5	206	111	289	131	336	173
5-10	136	75	185	108	215	120
10-20	202	108	243	129	262	134
20-30	170	74	198	74	230	85
30 i więcej	42	11	52	17	76	26
bez stażu	117	65	153	70	199	91

W Aleksandrowie Łódzkim najczęściej osób bezrobotnych posiada staż pracy mieszczący się w przedziale od roku do 5 lat (w 2010r. – 22,5% ogółu osób bezrobotnych). Również dużą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby o stażu pracy od 10 do 20 lat i od 20 do 30 lat pracy. Znaczącą grupą bezrobotnych są osoby nie posiadające stażu pracy. W roku 2010 stanowili oni aż 13,3% ogółu osób bezrobotnych.

Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy- Tabela 11

Wyszczególnienie	31.12.2008 r.		31.12.2009 r.		31.12.2010 r.	
	ogółem	kobiet	ogółem	kobiet	ogółem	kobiety
Ogółem, z tego bez pracy	983	494	1272	599	1495	701
- do 1 miesiąca	138	59	132	60	112	43
- od 1 do 3 m-cy	212	96	336	136	340	153
- od 3 do 6 m-cy	160	89	308	154	281	135
- od 6 do 12 m-cy	185	102	281	137	342	150
- od 12 do 24 m-cy	123	64	145	81	317	167
- powyżej 24 m-cy	165	84	70	31	103	53

Jak wynika z powyższej tabeli systematycznie spada liczba osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca. W roku 2010 w porównaniu z rokiem 2008 spadła również liczba osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy. Najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby pozostające bez zatrudnienia od 6 do 12 miesięcy oraz od 1 do 3 miesięcy.

DZIAŁANIA AKTYWIZACYJNE PUP

Aktywne formy pomocy bezrobotnym - **Tabela 12**

Wyszczególnienie	2007 r.		2008 r.		2009 r.	
Formy aktywizacji zawodowej ogółem w tym:	ogółem	kobiet y	ogółem	kobiet y	ogółem	kobiety
Prace interwencyjne	70	32	30	14	26	13
Roboty publiczne	0	0	30	7	36	12
Podjęcie działalności gospodarczej	49	18	60	23	62	29
Podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	19	10	37	24	22	11
Rozpoczęcie szkolenia	60	17	73	30	43	13
Rozpoczęcie stażu zawodowego	139	97	119	77	233	137
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	18	8	35	14	4	2
Rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	0	0	34	18	26	11

Z tabeli nr 12 wynika, iż wśród aktywnych form aktywizacji zawodowej największą popularnością cieszą się staże zawodowe. Ponad połowa osób rozpoczynających staż zawodowy to kobiety. Kolejną formą pomocy osobom bezrobotnym są szkolenia zawodowe oraz pomoc w podjęciu działalności gospodarczej.

Znaczna grupa osób bezrobotnych podejmuje roboty publiczne, prace interwencyjne oraz prac społecznie użyteczne. Na przestrzeni 3 lat, tj. od 2007 do 2009 roku daje się zauważyć systematyczny wzrost zainteresowania wśród osób bezrobotnych formami aktywizacji zawodowej. W roku 2009 z w/w form skorzystało o 97 osób więcej niż w roku 2007.

KWESTIA PRZESTĘPCZOŚCI

Komisariat Policji w Aleksandrowie Łódzkim w roku 2009 odnotował 147 kradzieży. W porównaniu z latami 2007 i 2008 ilość kradzieży nieznacznie zmalała. W 2009 roku wykryto 33 przestępstwa o charakterze kryminalnym. Stwierdzono 11 przypadków rozbojów, wymuszeń i kradzieży rozbójniczej, tj. o 2 przypadki więcej niż w roku 2008. Poziom wykrywalności w w/w kategorii w roku 2009 wynosił 36,40% i był najniższy w porównaniu z poziomem wykrywalności tego rodzaju przestępstw w powiecie zgierskim. W 2009 roku doszło do 7 bójek i pobić. Ilość ta nieznacznie spadła w porównaniu z latami ubiegłymi. W tej kategorii przestępstw wykrywalność w Aleksandrowie Łódzkim wnosi 71,40%. W roku 2009 w porównaniu z rokiem 2008 znacznie zmalała ilość przestępczości wśród nieletnich, bo aż o 25 przypadków. Znacznie natomiast wzrosła ilość przestępstw narkotykowych. W roku 2009 odnotowano 31 w/w przestępstw, tj. aż o 29 więcej niż w roku 2007.

Ponadto według danych uzyskanych z Komisariatu Policji w Aleksandrowie Łódzkim w roku 2009 ponadto odnotowano:

- 962 interwencje domowe
- 17 ujawnionych przypadków przemocy w rodzinie
- 12 przestępstw związanych z obrotem narkotykami
- 78 nietrzeźwych kierujących pojazdami
- 1 przypadek łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Natomiast z danych Sądu Rejonowego w Zgierzu wynika, iż:

- 59 mieszkańców Aleksandrowa Łódzkiego było objętych nadzorem kuratora sądowego ze względu na obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu;
- 18 mieszkańców Aleksandrowa Łódzkiego było objętych nadzorem kuratora sądowego ze względu na stosowanie przemocy domowej;

Statystyki Ośrodka Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Łódzkim wskazują iż, w roku 2009 ujawniono zjawisko przemocy domowej w 18 rodzinach.

ZJAWISKO PRZEMOCY I AGRESJI

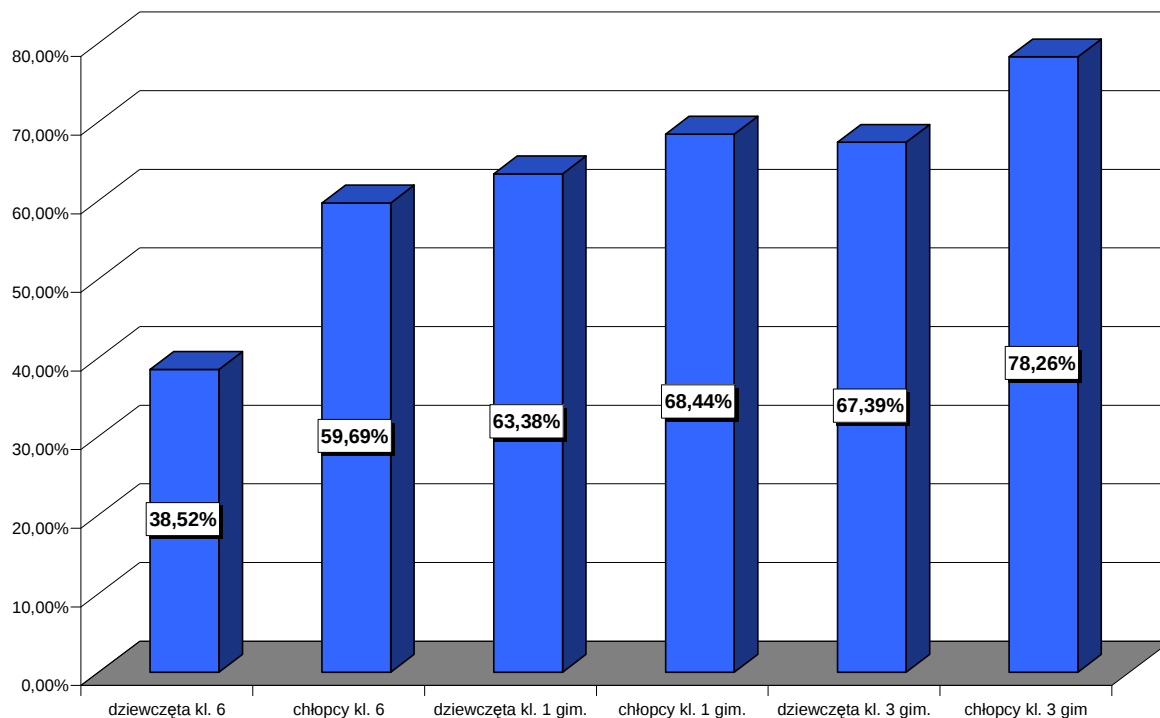
Na temat zjawiska przemocy i agresji w szkole przeprowadzono badania wśród uczniów I i II klasy gimnazjum oraz VI klasy szkoły podstawowej w Aleksandrowie Łódzkim. Wzięło w nich udział łącznie 585 respondentów.

Odsetek osób, które obserwowały w ciągu 3 miesięcy przed badaniem zachowania agresywne rośnie wraz z wiekiem respondentów. Najrzadziej z agresją spotykały się dziewczęta z 6 klasy szkoły podstawowej (niespełna 40 procent). W pozostałych grupach odsetek ten był znacznie wyższy i wyniósł od blisko 60 do ponad 78 procent.

Problem ten ilustruje wykres nr 1

Wykres nr 1: Odsetek osób, które w szkole lub okolicy, w ciągu 3 miesięcy przed badaniem odnotowały przypadki zachowań agresywnych.

Najczęściej notowane agresywne zachowania w drodze do lub ze szkoły to: *wulgarne wyzwiska oraz prowokacje do bójki*. Wśród uczniów i uczennic z III klasy szkoły gimnazjalnej należy odnotować znaczną ilość wskazań na *zastraszanie i pogróżki*. O ile w młodszych klasach odnotowano w tej kategorii odsetek odpowiedzi nie przekraczający 25 %, to wśród najstarszej grupy wiekowej wyniósł on znacznie więcej, bo ponad 44 % u dziewcząt i prawie 49 % wśród chłopców.

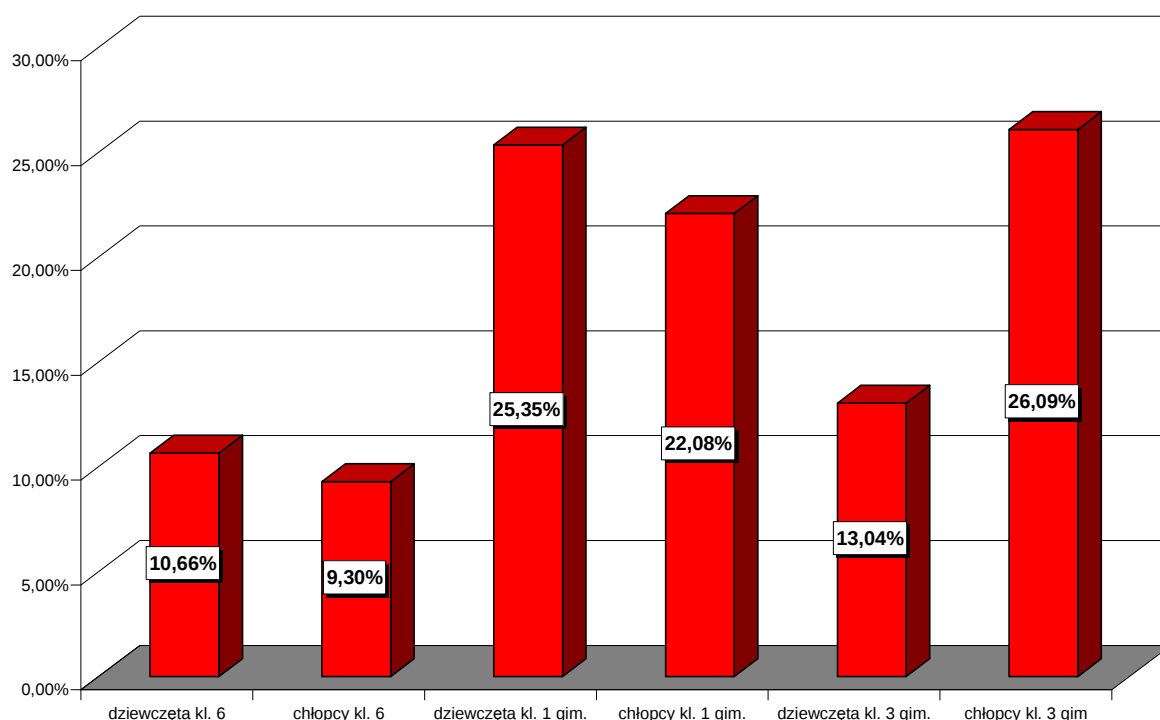
Rzadziej pojawiały się odpowiedzi mówiące o psychicznym lub fizycznym znęcaniu się lub próby kradzieży czy wyłudzenia pieniędzy.

Oprócz opisanych wyżej przypadków zachowań agresywnych pojawiały się odpowiedzi dotyczące zjawiska *fali*, znanej częściej w szkole pod nazwą *kocenia*, czy też *tępienia kotów*. W szkole podstawowej skala zjawiska nie przekroczyła 10 %.

Wśród gimnazjalistów odsetek odpowiedzi wahał się między 13 % w przypadku dziewcząt z III klasy gimnazjum do ponad 26 % wśród ich kolegów w tym samym wieku.

Wykres nr 2: Odsetek respondentów, którzy spotkali się w szkole z „falą” lub „koceniem”

Sprawcami agresji w szkole najczęściej są zdaniem respondentów w zależności od wieku badanych – *starsi koledzy lub koleżanki* lub *rówieśnicy*. Uczniowie i uczennice z klasy VI szkoły podstawowej najczęściej wskazywali na *kolegów i koleżanki ze swojej klasy*, respondenci z pozostałych dwóch starszych grup zdecydowanie częściej wymieniali uczniów ze starszych klas.

Respondenci spotykają się również z agresją, której sprawcami jest *młodzież spoza szkoły*. Problem jest tu *najmniejszy* w przypadku młodzieży ze szkoły podstawowej. Najwięcej odpowiedzi twierdzących udzieliły dziewczęta z I klasy gimnazjum (ponad 25 %) oraz chłopcy z III klasy gimnazjum – ponad 29 %.

Sposób reakcji na agresję zależy od płci respondentów, a także od wieku. Chłopcy ze wszystkich grup wiekowych zazwyczaj *bronią się, czyli oddają znacznie częściej niż dziewczęta*.

Rysuje się tu bardzo wyraźny podział w odpowiedziach ze względu na płeć. W najstarszej grupie wiekowej blisko 74 % chłopców reaguje na przemoc – przemocą, wśród dziewcząt z 6 klasy szkoły podstawowej – 30 %.

Wraz z wiekiem badanych maleje systematycznie liczba osób, które fakt agresji *zgłaszają nauczycielom*. Najczęściej czynią tak dziewczęta z 6 klasy szkoły podstawowej – 44 %. W III klasie gimnazjum odsetek ten, wśród dziewcząt i chłopców, spada do 14,13 %.

Reakcja na *przemoc okazywaną innym* to najczęściej *obrona*.

Bardzo rzadko respondenci mówią o agresji swoim rodzicom. Odsetek odpowiedzi twierdzących przekroczył tu 10 % tylko u dziewcząt z VI klasy szkoły podstawowej.

Warto zaznaczyć, że w każdej grupie wiekowej odnotowano odpowiedzi świadczące o obojętności wobec przemocy: *nie bronię ich, bo mnie to nie dotyczy*. Co ciekawe, takie odpowiedzi pojawiały się znacznie rzadziej w szkole podstawowej (5-10 procent) niż w gimnazjum (16-21 procent).

Skala zjawiska poważnego niepokoju o siebie w szkole (obawy o akty agresji), doprowadzająca w konsekwencji do absencji szkolnej, jest bardzo mała. We wszystkich grupach wiekowych zdecydowana większość respondentów (od 77 do 83 procenta badanych) twierdzi, że w kontekście tematu agresji, *nigdy nie było takiej sytuacji, która doprowadziła do opuszczenia zajęć szkolnych*. W większości badanych grup odnotowano niewielkie ilości odpowiedzi oznaczających, że respondenci *obawiają się kogoś w szkole*. Od 50 do 70, w zależności od grupy, odpowiada wprost, że *nie obawia się nikogo*. Najwięcej osób obawiających się kogoś odnotowano wśród gimnazjalistów z I klas. Prawie 24 % dziewcząt i 27 % chłopców stwierdziło, iż *obawiają się starszych kolegów i koleżanek*.

Osobami, które respondenci obdarzają największym zaufaniem to: *wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny, wybrany nauczyciel, rodzice, rodzeństwo oraz koledzy i koleżanki*. Przy czym spadek zaufania do wychowawców spada z wiekiem wyraźnie szybciej niż do rodziców. Warto podkreślić, że bardzo niewielka liczba osób stwierdziła, że w ogóle *nie ma takich osób*.

Jako przykłady wpływu zewnętrznych czynników na pojawianie się zachowań agresywnych bardzo często wymieniano: *telewizję, gry komputerowe oraz przykład kolegów i koleżanek*, przy czym *telewizję* wśród wskazanych czynników wymieniano najrzadziej. Pojawiały się też liczne odpowiedzi mówiące o tym, że czynnikami mającymi wpływ na agresję są *filmy video* oraz *przykład znanych innych osób dorosłych, a także rodziców*. Najmniej zachowań agresywnych, spośród wymienionych formularzu ankietowym, generują *czasopisma i nauczyciele*.

Wśród uczniów I i II klasy gimnazjum oraz VI klasy szkoły podstawowej w Aleksandrowie Łódzkim przeprowadzono również badania na temat przemocy domowej. Powyższe badania przeprowadzono w oparciu o ankiety zebrane od 251 uczniów klas szóstych szkoły podstawowej, z czego 48,5 % stanowiły dziewczęta, natomiast 51,4 % – chłopcy.

Przedmiotem badania było określenie skali zjawiska, szeroko rozumianej, przemocy domowej, której ofiarami mogą być zarówno dzieci, jak i dorośli członkowie ich rodzin. Okazuje się, że badana młodzież, zwłaszcza w kwestiach poważnych nadużyć, potrafi poprawnie wskazać prawidłowe zachowania dzieci. Zarówno dziewczęta, jak i chłopcy w ilości około 30 procent uznali, że prawdziwe jest stwierdzenie, że *wszyscy rodzice krzyczą na swoje dzieci*. Oznacza to, że spotykają się z takim i sytuacjami zarówno we własnym domu, jak byli świadkami lub słyszeli o takich zachowaniach dorosłych wobec swoich kolegów lub koleżanek. Około 10 procent dziewcząt i chłopców stwierdziło, że *dzieci, które są bite, zawsze na to*

zasługują. Nie budzi to jeszcze wielkiego niepokoju, natomiast należy się zastanowić dlaczego 17 procent dziewcząt i ponad 21 procent chłopców zgadza się z tezą, że *dziecku często bitemu przez rodziców nie wolno się nikomu poskarżyć ani prosić o pomoc*. Zdecydowana większość, bo około 85 % respondentów, odpowiedziała, że w ciągu ostatniego miesiąca *nie zdarzyło się im odczuwać bólu fizycznego lub psychicznego z powodu poważnej krzywdy, jaką wyrządzili najbliżsi*. Przeciwnego zdania było niewiele osób – ponad 10 procent chłopców oraz 14 procent dziewcząt. Około jedna trzecia respondentów przyznała się do przypadków zbitia przez osoby dorosłe. Sprawcami przemocy najczęściej są rodzice. W przypadku dziewcząt niemal w takim samym stopniu mama i tata, jeśli chodzi o chłopców nieco częściej jest to ojciec.

Odpowiedzi na pytanie o częstotliwość *dostawiania lania* pokazuje, że chłopcy dostają je częściej niż dziewczęta.

Analiza wyników badań jednoznacznie wskazuje, że szeroko pojęta przemoc psychiczna jest zjawiskiem znacznie częstszym niż bicie dzieci. Do różnych form budzenia u respondentów negatywnych uczuć zazwyczaj częściej przyznawały się dziewczęta. Najczęściej, bo u ponad 43 procent respondentów obojga płci mają miejsce sytuacje lub padają słowa, po których badani *mieli poczucie winy*. Nieco rzadziej wywoływane było przekonanie, że *dzieci niewiele potrafią* oraz padały inne słowa *poniżające lub obraźliwe*. Słowa *budzące strach* padały najrzadziej i w tym przypadku częściej słyszeli je chłopcy niż dziewczęta.

Oprócz poniżających słów i przemocy fizycznej częstym nieprawidłowym zachowaniem rodziców wobec dzieci bywa zbyt mała ilość czasu im poświęcana. Dzieci bywają, w swoim odczuciu, zaniedbywane nie tylko w rodzinach, w których występują oznaki rozmaitych patologii, ale także tych, uważanych za wzorcowe, o wysokim statusie materialnym, gdzie w wirze pracy często brakuje czasu dla dzieci. Problem jest dostrzegalny, gdyż wskazuje go więcej niż co czwarta dziewczyna i jeden na pięciu chłopców.

Natomiast problem patologicznych zachowań o podtekście seksualnym, jak wskazują wyniki badań, jest statystycznie ujmując bardzo niewielki. Przemoc domowa, której ofiarami są osoby dorosłe jest statystycznie mało dostrzegalna. Zarówno wśród dziewcząt jak i chłopców odsetek osób, które stwierdziły, że obserwowały takie przypadki niewiele przekroczył 10 %.

UZALEŻNIENIA

Dzieci i młodzież

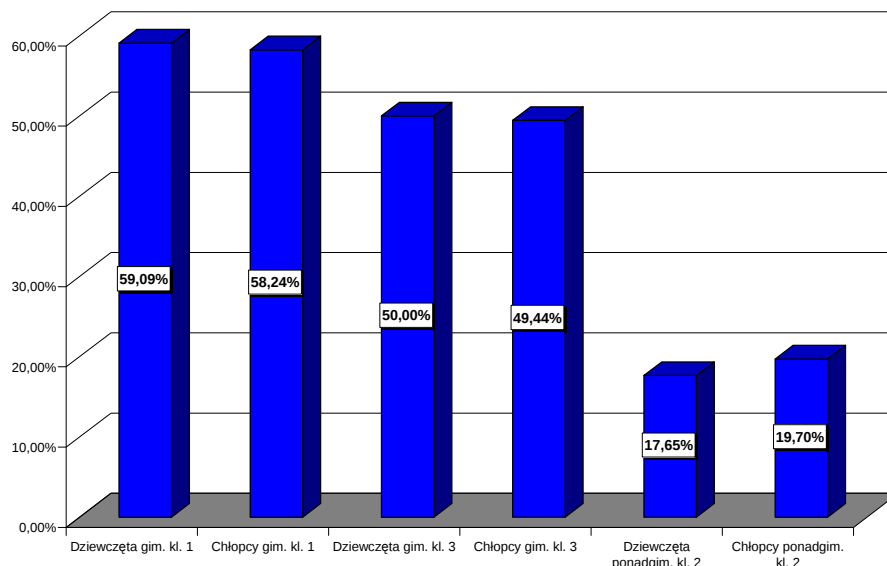
W maju 2010r przeprowadzono badania skali problemów związanych z sięganiem przez młodzież po substancje psychoaktywne. Analiza wyników badań sporządzona została o materiał spełniający kryteria wiarygodności, zebrany od 458 uczniów z I oraz III klasy gimnazjum i II klasy szkoły ponadgimnazjalnej.

Pierwszym badanym problemem było zjawisko palenia papierosów.

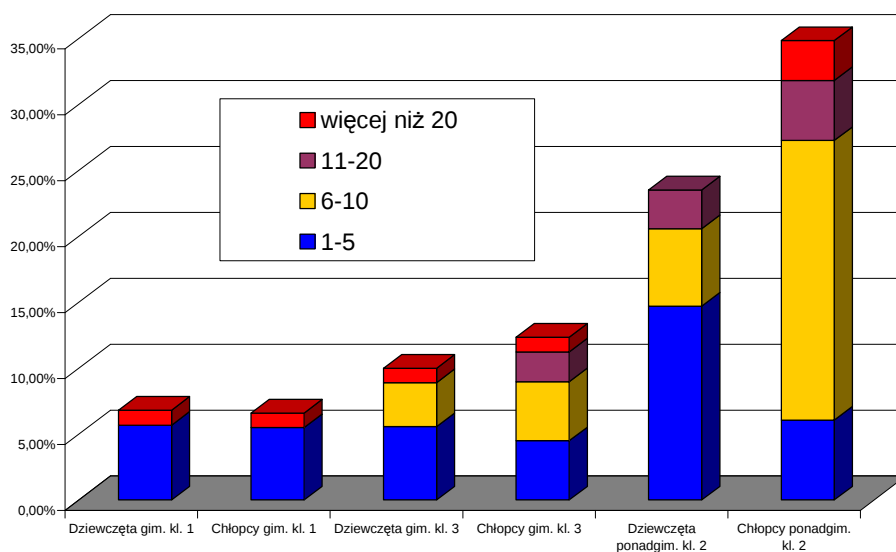
Wyniki badań tym zakresie są niejednoznaczne. Z jednej strony warto zauważyć, iż w każdej grupie wiekowej odnotowano osoby, które nie paliły jeszcze papierosów, ale wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych odsetki te są niestety niepokojąco małe.

Wykres nr 3. Odsetki respondentów, którzy nie palili papierosów.

Wraz z wiekiem badanych wzrasta liczba osób systematycznie palących papierosy. Jako palenie „systematyczne” przyjęto przypadki, w których respondenci przyznali się do wypalania w ciągu miesiąca poprzedzającego badanie, przynajmniej 1 papierosa dziennie. W I klasie gimnazjum występuje mniej niż 5 procent takich przypadków. Wśród chłopców z II klasy szkoły ponadgimnazjalnej ten odsetek wzrasta do 35 procent.

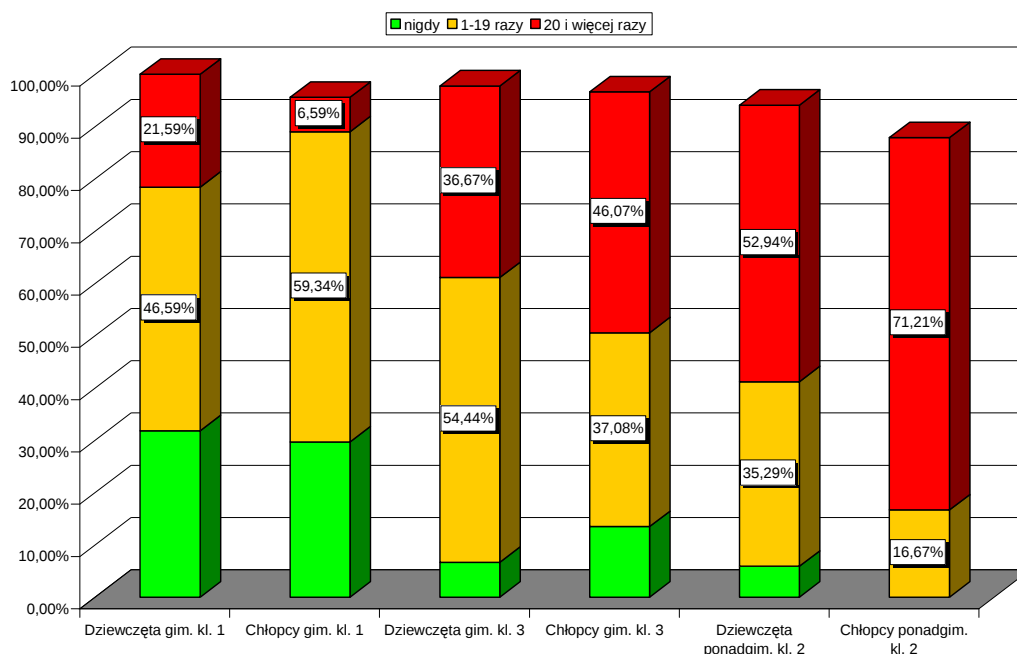
Wykres nr 4. Problem palenia systematycznego. Ilość wypalanych papierosów dziennie w ciągu 30 dni przed badaniem.

Kolejnym badanym problemem to sięganie po alkohol. Pierwszy kontakt z alkoholem ma miejsce w bardzo młodym wieku. Można stwierdzić, iż jest to zjawisko dość powszechne. Wraz z wiekiem wzrasta liczba tych, którzy robili to ponad 20 razy. Wśród starszej młodzieży niemal wszyscy respondenci przyznali, że pili już alkohol. Wśród uczniów z I klasy gimnazjum, między 20 a 30 procent dziewcząt i chłopców przyznała jednak, że nigdy nie pili alkoholu.

Wykres nr 5. Rozkład odpowiedzi na pytanie: „ile razy z życia zdarzyło ci się pić napój alkoholowy”

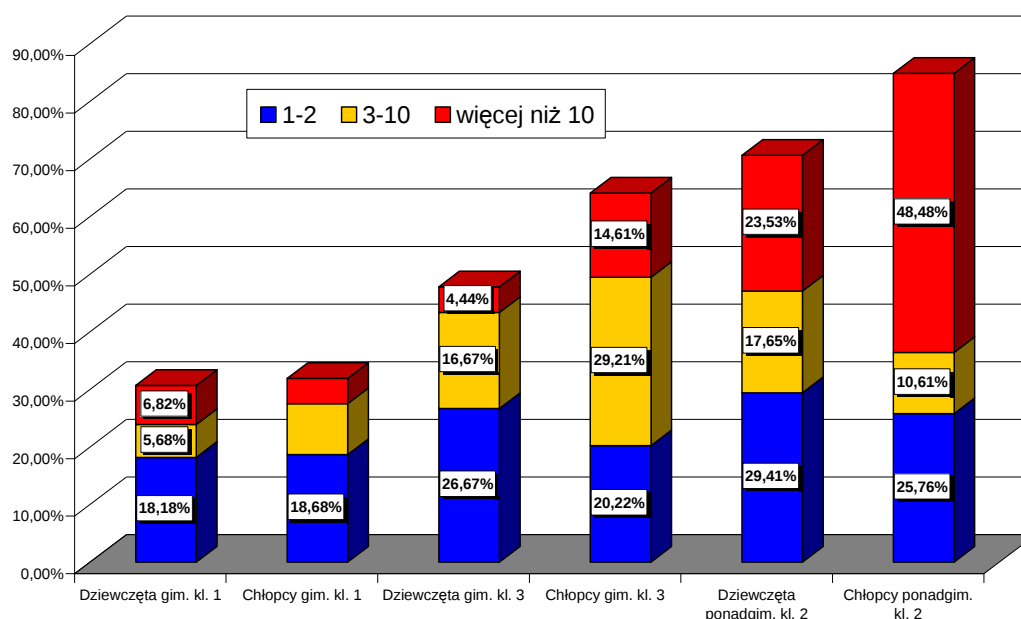
Miejsca spożywania alkoholu przez badaną młodzież są bardzo różne. Najczęściej (zwłaszcza w młodszych grupach) jest to dom rodzinny. Należy zatem przypuszczać, że działa się to za zgodą i wiedzą rodziców. W I klasie gimnazjum, odsetek odpowiedzi o picie alkoholu w pubach, barach, czy dyskotekach był

znikomy. Te miejsca pojawiają się w odpowiedziach osób z III klasy gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych.

Ponad 80 procent chłopców ze szkoły ponadgimnazjalnej upiło się w przeszłości alkoholem, z czego prawie 50 procent – wielokrotnie (więcej niż 10 razy). Skala problemu zwiększa się z wiekiem, ale w każdej badanej grupie odnotowano takie przypadki. Nie jest to problem marginalny, gdyż, nawet wśród uczniów I klasy gimnazjum, gdzie problem był najmniejszy, do upicia się alkoholem przyznało się około 30 procent respondentów. W takim samym stopniu dotyczy to chłopców i dziewcząt.

Wykres nr 6. Ile razy zdarzyło ci się upić napojem alkoholowym?

Nieprzyjemne skutki picia alkoholu są powszechnie znane. Jednym z problemów badawczych było określenie postaw badanej młodzieży w kwestii tego, czego mogą doświadczyć po wypiciu alkoholu. Respondenci, zwłaszcza z III klasy gimnazjum i II klasy szkół ponadgimnazjalnych, bagatelizują oddziaływanie alkoholu na organizm. Od 70 do 85 procent badanych z tych grup wiekowych stwierdziło, iż jest mało *prawdopodobne*, że nie będą w stanie przestać pić.

W dwóch starszych grupach większość respondentów stwierdziła, że jest mało *prawdopodobne*, że po alkoholu mogą zrobić coś, czego będą żałować. Odsetek mocno wierzących w swoje siły wzrasta wraz z wiekiem. Choć wraz z wiekiem wzrasta z pewnością liczba problemów, które respondenci musieli zaobserwować w swoim otoczeniu.

Skala problemu z używaniem alkoholu może się powiększać z powodu dużej jego dostępności dla nieletnich. Od 58 do 95 procent respondentów stwierdziło, że alkohol jest dla nich dostępny w sklepie.

Skala problemu używania narkotyków i farmakologicznych środków psychoaktywnych jest statystycznie ujmując, znacznie mniejsza niż w przypadku palenia papierosów, czy picia alkoholu. Nie mniej wraz z wiekiem respondentów skala problemu wyraźnie wzrasta.

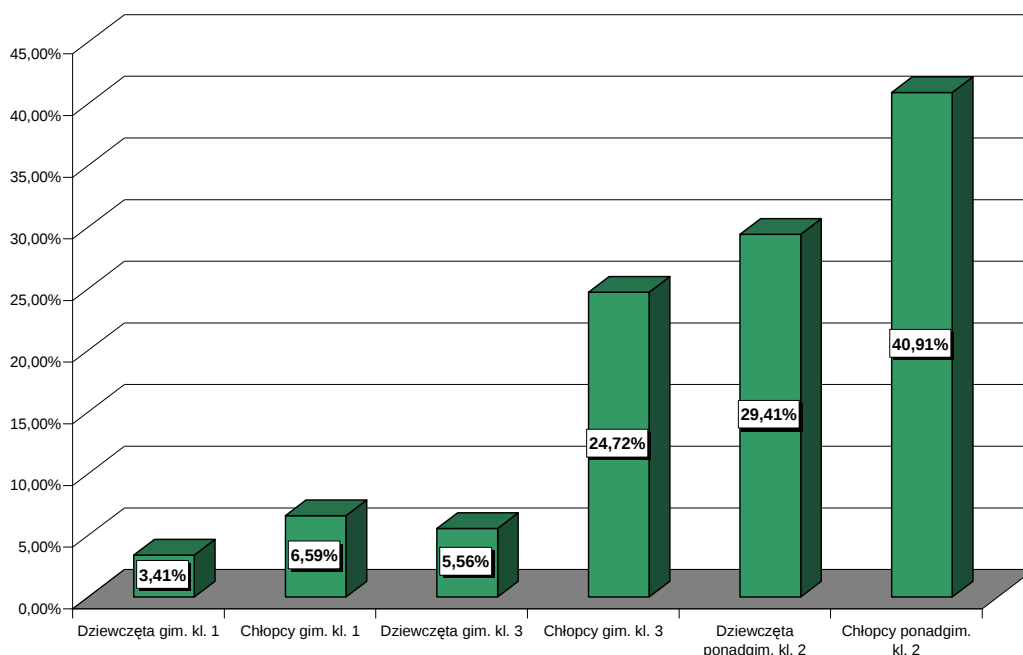
We wszystkich badanych grupach odnotowano przypadki osób zażywające leki uspakajające, bądź nasenne bez wiedzy lekarza. Największy odsetek odnotowano wśród dziewcząt z III klasy gimnazjum i II klasy szkoły ponadgimnazjalnej. Na szczęście odnotowano niewiele odpowiedzi świadczących o wielokrotnym (więcej niż 10 razy) używaniu leków psychoaktywnych.

Wyniki badań pokazują, że najbardziej popularne narkotyki to marihuana lub haszysz. Zdecydowanie najczęściej ten właśnie narkotyk wymieniany był jako

pierwsza zażyta substancja tego typu. Problem palenia marihuany pojawił się we wszystkich grupach wiekowych. Wyraźniej rysuje się jednak wśród młodzieży starszej, zwłaszcza wśród chłopców z III klasy gimnazjum oraz dziewcząt i chłopców z II klasy szkoły ponadgimnazjalnej.

Wykres nr 7. Odsetek osób, które wskazały na marihuanę, jako pierwszy zażyty narkotyk

Podobnie jak w przypadku picia alkoholu znacząca grupa respondentów stwierdziła, że „palenie marihuany lub haszyszu prawie codziennie” niesie ze sobą *małe ryzyko* lub, że *nie ma ryzyka w ogóle*. Odsetek osób bagatelizujących ryzyko jest mniejszy niż w przypadku alkoholu, lecz podobnie jak wcześniej, rośnie wraz z wiekiem.

Sięganie po pozostałe narkotyki pojawiało się w odpowiedziach relatywnie niewielkiej grupy respondentów (nie przekraczającej kilku procent).

Osoby dorosłe

Statystyki Komendy Powiatowej w Zgierzu na przestrzeni ostatnich 3 lat wskazują na wzrost przestępstw narkotykowych. W 2007 roku w powiecie odnotowano 155 w/w przestępstw, na niewielki spadek wskazują dane z 2008 roku, jednakże gwałtowny wzrost ponownie odnotowano w 2009 roku - 240 przestępstw narkotykowych.

Aleksandrów Łódzki wykazuje tendencję wzrostową. W porównaniu z rokiem 2007, w 2009 wykryto o 29 więcej tego typu przestępstw, co daje nam 4 miejsce w powiecie.

Zwiększona wykrywalność przestępstw narkotykowych może świadczyć niewątpliwie o skuteczniejszej pracy Policji, ale uświadamia również istnienie problemu.

Badania dotyczące używania substancji narkotyzujących wśród młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej wskazały, iż najbardziej popularne narkotyki to marihuana i haszysz. Nieco inaczej kształtuje się to zjawisko wśród osób dorosłych.

Nie ma dokładnych badań, które ujawniłyby pełną skalę problemu, aby jednak uzyskać pewną wiedzę na ten temat, zapytano 100 przypadkowych osób, czy kiedykolwiek zdarzyło im się spróbować jakichkolwiek substancji narkotyzujących.

Spośród pytaných respondentów- 27 % osób odmówiło odpowiedzi. W pozostałej grupie badanych znalazło się 33% mężczyzn i 30 % kobiet. W grupie mężczyzn do spróbowania narkotyków przyznało się 72.7 % badanych respondentów w przedziale wiekowym 24-55 lat, głównie z wykształceniem zawodowym, bądź średnim, pracujących zawodowo. W 29 % badanych, którzy przyznali się do spróbowania, pierwsza inicjacja miała miejsce z amfetaminą, w pozostałych 71 % była to marihuana lub haszysz. Ponadto 25 % z grupy inicjującej z narkotykami wskazuje, iż był to jednorazowy incydent, pozostali wskazują na sporadyczne, lub częste używanie narkotyków, głównie amfetaminy, marihuany, odnotowano też sporadyczne przypadki zażywania mefedronu i dopalaczy, o działaniu podobnym do amfetaminy.

W grupie kobiet do spróbowania narkotyków przyznało się 63 % pytaných, w przedziale wiekowym od 24 do 37 lat, głównie z wykształceniem wyższym, pracujących zawodowo. 26.3 % przyznaje się, iż pierwszy kontakt miało z amfetaminą, w pozostałych przypadkach była to marihuana lub haszysz. Spośród inicjujących z substancjami narkotyzującymi ok 47 % przyznaje się do okazjonalnego używania marihuany i amfetaminy.

Wszyscy badani respondenci, jako powód do używania narkotyków wskazują chęć odstresowania się po ciężkiej pracy, chęć zapomnienia o problemach. Tylko nieliczni nie są w stanie podać powodu, dla którego sięgają po narkotyki. Ponadto pytani o dostępność, tylko, ci którzy używają wskazali iż narkotyki są łatwo dostępne. Żadna z pytaných osób, która przyznała się do używania narkotyków w sposób okazjonalny lub częsty nie czuje się uzależniona.

Nie należy się przerażać wskazanymi wyżej statystykami, bo jak wspomniano na początku w/w zagadnienia, badania przeprowadzono na małej grupie respondentów, co sprawia, że nie można ich całkowicie odnieść do liczby mieszkańców całej gminy. Niemniej jednak badania te mają zasygnalizować, że problem istnieje.

Z informacji uzyskanych z Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Narkomanii wynika także, iż w niemalże 70 % osób zgłaszających się do Punktu nie czuje się uzależnionymi, jako powód, dla którego się zgłosili wskazują nakaz Sądu lub kuratora.

Zgodnie z danymi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na przestrzeni ostatnich 3 lat także wzrasta liczba osób młodych do 30 lat, którzy oprócz problemu z nadużywaniem alkoholu, przyznają się także do używania substancji narkotyzujących, co jednokrotnie wymaga interwencji ze strony terapeuty leczenia uzależnień od alkoholu, jak i narkotyków. Zjawisko to uświadamia nam konieczność tworzenia placówek, które winny świadczyć usługi kompleksowe, jak również

rozszerzanie oferty pomocowej min. takich placówek jak Poradnia Leczenia Uzależnień.

Z danych uzyskanych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, iż w roku 2009 do Komisji, celem podjęcia działań zmierzających do ustalenia czy dana osoba jest uzależniona od alkoholu zgłoszono:

- 49 mężczyzn
- 6 kobiet

W 30 przypadkach został wystosowany wniosek do Sądu o nałożenie obowiązku poddania się przymusowemu leczeniu odwykowemu.

W 2008 roku do Komisji wpłynęło 66 wniosków, celem podjęcia dalszych działań, z tego zgłoszono:

- 58 mężczyzn
- 8 kobiet.

Wobec 49 zastosowano obowiązek poddania się przymusowemu leczeniu odwykowemu.

Z powyższych danych mogłoby wynikać, iż mamy tendencję spadkową. Niestety nie do końca możemy się zgodzić z tym stwierdzeniem, ponieważ z rejestru Komisji wynika, iż w większości przypadków osób zgłoszonych, pojawiają się te same nazwiska.

Na terenie gminy istnieje tylko jedno formalnie działające stowarzyszenie o charakterze abstynenckim. Jest nim Abstynencki Klub Samopomocowy „RAJ”, który w roku 2009 zrzeszał:

- 18 osób uzależnionych;
- 7 osób współuzależnionych

Ze statystyk stowarzyszenia wynika, iż liczba członków Klubu na przestrzeni ostatnich 3 lat, utrzymuje się na stałym poziomie.

Wiedzą na temat zjawiska uzależnień na terenie gminy Aleksandrów Łódzki dysponuje także Ośrodek Pomocy Społecznej, który w roku 2009 odnotował z problemem alkoholowym:

- 32 kobiety,
- 81 mężczyzn

pozostających w 112 rodzinach (a w nich 108 dzieci);

W przypadku 24 rodzin ujawniono uzależnienia od narkotyków lub leków psychotropowych.

Z danych Poradni Leczenia Uzależnień przy SPZOZ w Aleksandrowie Łódzkim wynika, iż w roku 2009:

- liczba pacjentów, którzy zgłosili się do Poradni i u których rozpoznano zespół zależności alkoholowej wynosiła 383 osoby, w tym 291 mężczyzn i 92 kobiet
- u 1 pacjenta rozpoznano uzależnienie od narkotyków;
- 383 osoby uzależnionych od alkoholu rozpoczęły terapię uzależnienia, natomiast zakończyło udział w terapii 105 osób;

- ze wsparcia Poradni korzystało 113 członków rodzin osób uzależnionych. Dane w porównaniu z rokiem 2008 wskazują na zwiększającą się liczbę osób korzystających z Poradni. W 2008 roku z PLU ogółem korzystało 212 osób, w tym 151 mężczyzn, oraz 64 członków rodzin osób uzależnionych.

Komisariat Policji w Aleksandrowie Łódzkim odnotował w 2009 roku aż 78 pełnoletnich mężczyzn – nietrzeźwych kierujących, i jedynie tu zauważamy tendencję spadkową, jako iż w porównaniu z rokiem 2008 liczba nietrzeźwych kierujących spadła o 33 osoby.

Biorąc pod uwagę powyższe dane, uzyskane z różnych źródeł, należy stwierdzić, iż konieczne jest podejmowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem działalności na rzecz dzieci i młodzieży.

SYTUACJA ZDROWOTNA

W 2009 roku na terenie województwa łódzkiego zanotowano 31 916 zgonów, tj. o 418 więcej niż w 2008 roku. Z ogólnej liczby zgonów 63,6 % stanowią zgony mieszkańców miast. Według danych GUS we wszystkich powiatach województwa (poza m. Skierniewice i powiatem bełchatowskim), współczynnik zgonów przekracza 100 zgonów na 10 tys. mieszkańców. Rozpatrując strukturę przyczyn zgonów stwierdza się, iż najwyższy odsetek (46,1 %) stanowią zgony z powodu chorób układu krążenia. Drugą w kolejności przyczyną zgonów mieszkańców województwa łódzkiego są nowotwory:

Natomiast w Aleksandrowie Łódzkim w roku 2010 różnego rodzaju schorzenia stwierdzono u 3559 osób dorosłych (tj. powyżej 18r.ż). Podobnie jak w województwie łódzkim w Aleksandrowie najczęściej osób choruje na schorzenia układu krążenia (1088 osób). Dużą grupę osób stanowią chorzy na cukrzycę (882 osób) oraz ze schorzeniami obwodowego układu nerwowego (866 osób). Natomiast tylko u 2 osób zdiagnozowano chorobę reumatyczną, a jedynie u jednej osoby – gruźlicę. Biorąc pod uwagę wiek osób będących pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej wynika, iż najczęściej osób chorych jest w wieku powyżej 65 lat (1415 osób). Najmniej liczną grupę w tej kategorii stanowią osoby w wieku 19 – 34 lata (271 osób).

Szczegółowe dane na powyższy temat przedstawia tabela 13.

Dane o stanie zdrowia osób powyżej 18 r.ż. w Aleksandrowie Łódzkim będących pod opieką lekarza rodzinnego w roku 2010 – **Tabela 13**

Rozpoznanie	Osoby u których stwierdzono schorzenie ogółem	W tym w wieku			
		19-34	35-54	55-64	65l. i więcej
Ogółem	3559	271	894	979	1415
Gruźlica	1	0	0	0	1
Nowotwory	169	9	42	46	72
Choroby tarczycy	258	33	97	71	57
Cukrzyca	882	15	114	274	485
Choroby obwodowego układu nerwowego	866	141	391	208	216
Choroby układu krążenia	1033	25	182	291	545
Choroba reumatyczna	2	0	0	2	0
Dychawica oskrzelowa	67	9	13	16	29
Choroby układu trawiennego	135	26	32	38	39
Choroby układu mięśniowo - kostnego	176	21	70	40	45

Szczegółowe dane o stanie zdrowia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat w Aleksandrowie Łódzkim będących pod opieką lekarza rodzinnego w roku 2010 przedstawia tabela 14.

Dane o stanie zdrowia osób poniżej 18 r.ż. w Aleksandrowie Łódzkim będących pod opieką lekarza rodzinnego w roku 2010 – **Tabela 14**

Rozpoznanie	Osoby u których stwierdzono schorzenie ogółem	W tym w wieku				
		0-2	3-4	5-9	10-14	15-18
Ogółem	385	48	43	130	98	66
Nowotwory	14	1	2	0	5	6
Niedokrwistość	44	28	3	3	5	5
Choroby tarczycy	9	0	0	0	2	7
Cukrzyca	4	0	0	1	2	1

*Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych
dla Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2011 - 2017*

Niedożywienie	15	10	1	2	2	0
Otyłość	21	0	2	4	7	8
Upośledzenie umysłowe	1	0	0	0	1	0
Padaczka	16	2	2	3	4	5
Dziecięce porażenie mózgowe	5	0	0	0	3	2
Alergie	270	16	43	117	67	27
Choroby układu moczowego	10	1	1	3	2	3
Zaburzenia rozwoju	1	0	0	1	0	0

Jak wynika z powyższej tabeli najczęściej dzieci pozostaje pod opieką lekarza rodzinnego z powodu alergii (270 osób), niedokrwistości (44 os.) i otyłości (21 os.). U jednego dziecka zdiagnozowano zaburzenia rozwoju i u jednego – upośledzenie umysłowe. Najliczniejszą grupą dzieci pozostających pod opieką lekarza rodzinnego są dzieci w przedziale wiekowym od 5 do 9 lat (130 os.). Liczną grupę stanowią również dzieci od 10 do 14 lat (98 os.).

W roku 2010 odbyło się 919 domowych wizyt lekarskich (w tym pediatria – 149 wizyt). Udzielono ogółem 77.294 porady internistyczne (w tym dzieciom i młodzieży do 18 lat: 20.278 porad; osobom w wieku 65 lat i więcej: 21.230 porad). Ponadto udzielono ogółem 21.981 porad specjalistycznych, w tym:

- 3.904 porady ginekologiczno – położnicze,
- 10.020 porad stomatologicznych,
- 1.586 porad dermatologicznych,
- 1.217 porad neurologicznych,
- 1.654 porad dotyczących gruźlicy i chorób płuc,
- 1.413 porad rehabilitacyjnych,
- 4.643 porady chirurgiczne,
- 1.770 porad otolaryngologicznych,
- 1.797 porad urologicznych,
- 1.051 porad zdrowia psychicznego,
- 782 porady dotyczące uzależnień.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Łódzkim wynika, iż w roku 2009 wzrosła liczba rodzin (o 26 rodzin) i osób (o 69 osób) korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności – w porównaniu z rokiem 2008.

4. Identyfikacja najważniejszych problemów społecznych - metoda szans i zagrożeń SWOT

Identyfikacja problemów społecznych jest jednym z najważniejszych elementów każdego postępowania diagnostycznego, mającego określić zasadnicze problemy i ewentualne kierunki ich rozwiązywania. W tym celu wykorzystana została analiza SWOT.

Analiza ta polega na ustaleniu: z jednej strony – szans i zagrożeń związanych z aktualnym stanem i kierunkami zmian otoczenia pomocy społecznej; z drugiej – atutów i słabości wynikających ze stanu własnych zasobów. Sekwencja liter wskazuje kolejność analizowania składowych sytuacji strategicznej: SWOT:

- ☐ **siły** – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- ☐ **słabości** – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- ☐ **szanse** – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- ☐ **zagrożenia** – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego.

SZANSE

- ✓ *Możliwość pozyskania środków w ramach funduszy strukturalnych UE;*
- ✓ *Aktywna polityka rządu w zakresie przeciwdziałania bezrobociu;*
- ✓ *Wzrost nakładów finansowych z budżetu państwa na pomoc społeczną;*
- ✓ *Skuteczna realizacja dokumentów rządowych, jak Strategia Zrównoważonego Rozwoju Polski do 2025 roku;*

ZAGROŻENIA

- *Wzrost poziomu bezrobocia;*
- *Konsumpcyjny styl życia społeczeństwa;*
- *Zagrożenie wartości moralnych;*
- *Ryzyko zmniejszenia nakładów finansowych z budżetu państwa na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu;*

MOCNE STRONY

- ✓ *Infrastruktura zapewniająca realizację działań przez gminę*
- ✓ *Wykwalifikowana kadra*
- ✓ *Tworzenie nowych miejsc pracy;*

- ✓ Dobra znajomość środowiska społecznego diagnozowanego przez OPS w Aleksandrowie Łódzkim;
- ✓ Aktywne postawy społeczne mieszkańców gminy;
- ✓ Skuteczna realizacja programów edukacyjnych, profilaktycznych i aktywizacyjnych;

SŁABE STRONY

- Mała liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność na terenie gminy;
- Mała aktywność zawodowa niektórych grup społecznych;
- Znaczna grupa rodzin wymagających objęcia pomocą społeczną;
- Rosnąca liczba osób bezrobotnych;

Na podstawie sporządzonej diagnozy oraz analizy SWOT za szczególnie narażone uznano osoby bezrobotne i ich rodziny oraz dzieci i młodzież pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych. Kolejne grupy dotknięte lokalnymi problemami społecznymi stanowią osoby niepełnosprawne i przewlekle chore. Do grona narażonych zaliczono również osoby samotnie wychowujące dzieci, rodziny wielodzietne, patologiczne, tj. dotknięte problemem uzależnień i przemocą domową, ludzi ubogich, niezaradnych życiowo.

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

5. Misja strategii

Misja jest precyzyjnym wyrażeniem – w języku zrozumiałym dla instytucji realizujących strategię, dalekosiężnych zamierzeń i aspiracji. Misja wyraża kierunek strategiczny, wynikający z wcześniej opracowanej analizy. Opracowana misja stanowi punkt wyjścia do prac nad celami strategicznymi.

Misją niniejszej Strategii jest

zintegrowany i spójny system realizacji polityki społecznej na terenie Aleksandrowa Łódzkiego poprzez podejmowanie wspólnych działań administracji samorządowej, partnerów społecznych i gospodarczych na rzecz:

- rozwoju lokalnej demokracji,
- integracji społecznej,
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- równości szans w edukacji.

6. Obszary i cele strategii

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy oraz opracowanej misji strategii zostały wyłonione **główne cele strategiczne**. Nadmienić należy, iż nie została wyznaczona duża liczba celów, gdyż strategia byłaby później bardzo trudna w zarządzaniu, trudno także byłoby skoncentrować możliwości i środki na najważniejszych zadaniach przewidzianych do realizacji.

Do każdego celu strategicznego określone zostały cele operacyjne. Cele te wskazują jak konkretnie, w wymierny sposób, osiągnąć cele strategiczne. Cele operacyjne zostały skonstruowane zgodnie z zasadą SMART, tzn. są:

- Specific – konkretne, szczegółowe,
- Measurable – mierzalne,
- Affirmative – akceptowane, doceniane,
- Realistic – realistyczne,
- Timeframed – określone w czasie.

Cele główne Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych

<u>Cel główny 1</u> (adresaci: osoby bezrobotne)

Aktywizacja osób bezrobotnych oraz minimalizowanie skutków bezrobocia

<u>Cel główny 2</u> (adresaci: osoby starsze, długotrwale chore i niepełnosprawne)

Stworzenie osobom z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym warunków do udziału w różnych formach życia społecznego
--

<u>Cel główny 3:</u> (adresaci: rodziny, dzieci, młodzież;)
--

Tworzenie sprawnego systemu zapobiegania kryzysom rodziny i wspierania rodzin w kryzysie, poprzez działania profilaktyczne i edukacyjne ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży
--

<u>Cel główny 4:</u> (adresaci: osoby zagrożone wykluczeniem społ. m.in. z powodu uzależnień, przemocy, itp.)
--

Prowadzenie działań zapewniających bezpieczeństwo i ochronę prawną wszystkim mieszkańcom gminy, a w szczególności osobom z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

<u>termin realizacji:</u>
2011-2017
<u>jednostki odpowiedzialne:</u>
Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Łódzkim, Powiatowy Urząd Pracy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, Młodzieżowy Dom Kultury, placówki oświatowe, zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe;

Cele operacyjne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Cel główny 1:

Aktywizacja osób bezrobotnych oraz minimalizowanie skutków bezrobocia
(adresaci: osoby bezrobotne)

Cele operacyjne:

- 1.1. Zwiększenie umiejętności osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem do odnalezienia się na rynku pracy;
- 1.2. Dostosowywanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu do indywidualnych potrzeb osób bezrobotnych z uwzględnieniem osób mających szczególne trudności na rynku pracy;
- 1.3. Pozyskiwanie funduszy ze środków Unii Europejskiej na realizację programów związanych z aktywizacją rynku pracy;
- 1.4. Organizowanie specjalistycznego poradnictwa dla osób bezrobotnych oraz zagrożonych utratą pracy;
- 1.5. Wspieranie aktywności zawodowej osób bezrobotnych;
- 1.6. Aktywizacja zawodowa młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym.

Wskaźniki:

- liczba osób, które zdobyły, lub podniosły swoje kwalifikacje zawodowe
- liczba instytucji zaangażowanych w działania na rzecz bezrobotnej młodzieży
- ilość zorganizowanych szkoleń
- liczba opracowanych programów aktywizacji i wsparcia
- liczba osób objętych programami
- ilość i rodzaje działań organizowanych na rzecz bezrobotnych
- liczba osób bezrobotnych, objętych działaniami
- liczba osób, które podjęły pracę
- ilość grup edukacyjnych
- ilość grup wsparcia
- liczba osób uczestniczących w grupach
- liczba grup samopomocowych
- liczba osób zaangażowanych w grupy samopomocowe

- liczba kobiet bezrobotnych, uczestniczących w zajęciach i grupach
- kwota pozyskanych funduszy z EFS na realizację programów związanych z aktywizacją na rynku pracy
- liczba udzielonych specjalistycznych porad osobom bezrobotnym
- liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z usług Urzędu Pracy
- liczba odwiedzin na stronach internetowych PUP, zawierających oferty pracy
- częstotliwość aktualizacji ofert pracy zamieszczonych na stronach internetowych

Cel główny 2

Stworzenie osobom z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym warunków do udziału w różnych formach życia społecznego

(adresaci: osoby starsze, długotrwale chore i niepełnosprawne)

Cele operacyjne:

- 2.1. Udzielanie osobom niepełnosprawnym pomocy w poszukiwaniu i podjęciu zatrudnienia;
- 2.2. Stworzenie i systematyczne uaktualnianie bazy informacji o możliwych miejscach pracy dla osób niepełnosprawnych;
- 2.3. Inicjowanie powstawania i realizacji programów aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych;
- 2.4. Popularyzacja sportu i rekreacji poprzez organizację imprez dla osób niepełnosprawnych;
- 2.5. Podejmowanie działań zmierzających do podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie specjalnych potrzeb osób niepełnosprawnych;
- 2.6. Aktywizowanie środowiska lokalnego na rzecz osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych i starszych poprzez współpracę instytucji i organizacji pozarządowych;
- 2.7. Wdrażanie i promowanie innowacyjnych form wsparcia dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych i starszych;
- 2.8. Wspieranie aktywności osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz działań samopomocowych w celu pełnej integracji;
- 2.9. Pobudzanie i wspieranie aktywności społecznej osób starszych;
- 2.10. Stopniowe likwidowanie istniejących barier technicznych, komunikacyjnych, architektonicznych oraz społecznych w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym i starszym pełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym;
- 2.11. Podjęcie działań na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i ich rodzin w celu umożliwienia im aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym;
- 2.12. Wspieranie doskonalenia procesu diagnozy dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkołach i kierowania ich do właściwych placówek oświatowych;
- 2.13. Udoskonalenie systemu wspierania rodzin poprzez różnorodność usług opiekuńczych dla osób starszych w ich miejscu zamieszkania;

2.14. Profilaktyka chorób układu krążenia i cukrzycy wśród mieszkańców Aleksandrowa Łódzkiego.

Wskaźniki:

- liczba osób niepełnosprawnych, które zdobyły, lub podniosły swoje kwalifikacje zawodowe;
- częstotliwość uaktualniania bazy informacji o możliwych miejscach pracy dla osób niepełnosprawnych;
- liczba osób korzystających z usług wspomagających, zdrowotnych, aktywizujących;
- liczba istniejących i nowych grup samopomocowych osób starszych;
- liczba zorganizowanych imprez, wycieczek, festynów;
- liczba uczestników zorganizowanych imprez;
- liczba zlikwidowanych barier technicznych, komunikacyjnych, architektonicznych;
- ilość opracowanych programów aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych;
- ilość zrealizowanych programów;
- ilość osób niepełnosprawnych, które wzięły udział w realizowanych programach i projektach;
- ilość działań podejmowanych w środowiskach lokalnych na rzecz i z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;
- ilość zorganizowanych spotkań, konferencji dla społeczności lokalnej celu podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie specjalnych potrzeb osób niepełnosprawnych;
- ilość publikacji (ulotki, plakaty, informatory, itp.);
- liczba sporządzonych diagnoz dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- ilość imprez zorganizowanych w ramach współpracy instytucji i organizacji z terenu Aleksandrowa Łódzkiego;
- ilość organizacji i instytucji zaangażowanych we wspólne działania na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i starszych;
- liczba dzieci, które wzięły udział w działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych;
- liczba osób niepełnosprawnych, chorych i starszych, którym udzielono wsparcia w różnych formach;
- ilość odwiedzin w środowisku osób starszych;
- ilość zorganizowanych pogadanek, wydanych informatorów na temat profilaktyki chorób układu krążenia i cukrzycy;
- ilość porad lekarskich dotyczących chorób serca i cukrzycy;

Cel główny 3:

Tworzenie sprawnego systemu zapobiegania kryzysom rodziny i wspierania rodzin w kryzysie, poprzez działania profilaktyczne i edukacyjne, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży (adresaci: rodziny, dzieci, młodzież)

Cele operacyjne:

- 3.1. Monitorowanie środowisk zagrożonych trudnymi sytuacjami życiowymi;
- 3.2. Promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnych;
- 3.3. Wspieranie tworzenia lokalnych koalicji na rzecz rodziny;
- 3.4. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży;
- 3.5. Rozwój usług profilaktyczno-wspierających skierowanych do rodzin dysfunkcyjnych;
- 3.6. Organizowanie grup wsparcia dla rodziców, którzy nie radzą sobie z problemami wychowawczo - opiekuńczymi;
- 3.7. Przygotowanie dzieci i młodzieży do aktywnego uczestnictwa w kulturze od najmłodszych lat;
- 3.8. Rozbudzanie potrzeb edukacyjno – kulturalnych dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych patologią społeczną;
- 3.9. Ciągłe udoskonalanie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie;
- 3.10. Doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocy społecznej i innych podmiotów w zakresie pomocy rodzinie i dziecku;
- 3.11. Wspieranie materialne rodzin z systemu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych;
- 3.12. Organizowanie różnorodnych form edukacji rodziców;
- 3.13. Działania na rzecz budowy systemu opieki nad dzieckiem i rodziną poprzez propagowanie idei rodzinnych form opieki zastępczej;
- 3.14. Tworzenie nowatorskich metod pracy z klientem, dostosowanych do warunków lokalnych i potrzeb społecznych;
- 3.15. Propagowanie idei wolontariatu w jednostkach pomocy społecznej;

Wskaźniki:

- liczba klientów pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych;
- liczba osób/rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej;
- wydatki na świadczenia z systemu pomocy społecznej i systemu świadczeń rodzinnych;
- liczba kontraktów socjalnych, zawartych z klientami Ośrodka Pomocy Społecznej;
- proporcje pomiędzy liczbą klientów objętych kontraktami, a ogólną liczbą klientów Ośrodka Pomocy Społecznej;
- liczba usamodzielnionych klientów w stosunku do liczby klientów;

- liczba osób/dzieci objętych rządowymi programami;
- liczba zorganizowanych imprez edukacyjno – rekreacyjnych;
- liczba osób biorących udział w organizowanych imprezach;
- liczba działających koalicji na rzecz rodzin i dzieci;
- liczba osób zaangażowanych w działania koalicji;
- ilość powstałych grup wsparcia dla rodziców, którzy potrzebują pomocy w radzeniu sobie z problemami wychowawczo – opiekuńczymi;
- liczba zorganizowanych szkoleń wspierających dla pracowników pomocy społecznej;
- liczba pracowników, którzy odbyli szkolenia;
- liczba przeprowadzonych cykli szkoleń podnoszących kwalifikacje pracowników;
- liczba osób, które podniosły swoje kwalifikacje;
- liczba pracowników, którzy podnieśli swoje kwalifikacje zawodowe poprzez ukończenie specjalizacji zawodowych;
- ilość nowatorskich metod pracy z klientem;
- liczba klientów pomocy społecznej, objętych nowatorskimi formami pracy socjalnej, m.in. wsparciem asystenta rodziny;
- liczba pracowników pomocy społecznej, wdrażających nowatorskie metody pracy z klientem;
- liczba kampanii społecznych propagujących ideę rodzinnych form opieki zastępczej;
- ilość zorganizowanych spotkań edukacyjnych dla rodziców;
- liczba wolontariuszy zaangażowanych w prace na rzecz klientów pomocy społecznej;
- ilość rodzin objętych wsparciem wolontariuszy;

Cel główny 4:

Zorganizowanie działań zapewniających bezpieczeństwo i ochronę prawną wszystkim mieszkańcom gminy, a w szczególności osobom z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

(adresaci: osoby zagrożone wykluczeniem społecznym)

Cele operacyjne:

- 4.1. Udoskonalenie i kontynuowanie programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców;
- 4.2. Zawiązanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy (przedstawiciele: sądu, prokuratury, policji, oświaty, zdrowia, pomocy społecznej, itp.);
- 4.3. Cykliczne i systematyczne prowadzenie akcji informacyjnych zwiększających świadomość społeczną o różnych rodzajach przemocy;
- 4.4. Koordynacja systemu współpracy i komunikacji instytucji, organizacji świadczących pomoc psychologiczną, socjalną i prawną rodzinom z problemami życiowymi; zwłaszcza ofiarom i świadkom przemocy;

- 4.5. Pozyskiwanie środków na bezpłatne korzystanie z pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej poprzez opracowywanie programów z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną;
- 4.6. Realizacja programów terapeutycznych i interwencyjnych;
- 4.7. Tworzenie i kontynuowanie programów zapobiegających degradacji społecznej dzieci i młodzieży poprzez organizowanie czasu wolnego;
- 4.8. Rozwijanie działalności profilaktycznych mających na celu zmianę zachowań i postaw mieszkańców Aleksandrowa Łódzkiego w sytuacjach związanych z używaniem alkoholu i narkotyków;
- 4.9. Aktywizacja społeczna i rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży.
- 4.10. Upowszechnianie i aktualizowanie informacji o organizacjach i instytucjach, działających na rzecz mieszkańców Aleksandrowa Łódzkiego
- 4.11. Diagnozowanie i podejmowanie działań profilaktycznych nakierowanych na środowisko lokalne;
- 4.12. Zapewnienie schronienia i systemu wsparcia dla osób wychodzących z bezdomności.
- 4.13. Tworzenie zintegrowanego systemu powiadamiania, reagowania i pomocy osobom w sytuacjach kryzysowych;
- 4.14. Realizacja środowiskowych działań na rzecz ograniczania spożycia alkoholu, w szczególności przez osoby nieletnie, w tym na rzecz egzekwowania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim;
- 4.15. Zwiększanie bezpieczeństwa w szkołach poprzez:
 - o zintensyfikowanie działań profilaktycznych,
 - o systematyczny przepływ informacji o wszelkich aktach przemocy i wymuszeń,
 - o uwrażliwienie zespołów pedagogicznych i młodzieży na zdarzające się przypadki przemocy;
- 4.16. Tworzenie programów wsparcia oraz grup wsparcia dla osób współuzależnionych;
- 4.17. Zapewnienie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 4.18. Opracowywanie i wdrażanie przez Komisariat Policji w Aleksandrowie Łódzkim programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem problemów zagrożenia demoralizacją dzieci i młodzieży;
- 4.19. Popularyzowanie przez Komisariat Policji w Aleksandrowie Łódzkim wiedzy o skutecznych metodach i środkach zapobiegania zjawiskom patologii społ.;

Wskaźniki:

- liczba rozpoznanych nowych środowisk z problemami uzależnień;
- liczba programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców;
- liczba uczestników programów profilaktycznych;
- liczba spotkań przeprowadzonych z rodzicami i opiekunami;
- liczba rodziców i opiekunów uczestniczących w spotkaniach;
- liczba powołanych grup roboczych w ramach zespołu interdyscyplinarnego;

- liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych;
- ilość akcji informacyjnych zwiększających świadomość społeczną o różnych rodzajach przemocy;
- ilość przeprowadzonych akcji na temat zagrożeń czyhających na dzieci;
- liczba wydanych poradników i materiałów informacyjnych;
- liczba aktualizacji materiałów informacyjnych;
- liczba instytucji pracujących w systemie informacji międzyinstytucjonalnej;
- ilość programów terapeutycznych i interwencyjnych;
- ilość uczestników programów terapeutycznych i interwencyjnych;
- ilość i rodzaje organizowanych imprez dla dzieci i młodzieży;
- ilość instytucji i organizacji zaangażowanych w organizację imprez;
- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w organizowanych imprezach;
- liczba wydanych i rozprowadzonych materiałów informacyjno – edukacyjnych;
- liczba wydanych publikacji;
- liczba programów medialnych;
- liczba cofniętych w wyniku kontroli zezwoleń na sprzedaż alkoholu;
- liczba placówek sprzedających alkohol;
- liczba osób nieletnich zatrzymanych w stanie nietrzeźwości;
- liczba interwencji policji wobec osób w stanie nietrzeźwości zakłócających spokój;
- liczba podmiotów współpracujących w ramach reagowania i pomocy osobom w sytuacjach kryzysowych;
- liczba dzieci z rodzin z problemem uzależnień objętych pomocą przez placówki;
- liczba specjalistycznych szkoleń zorganizowanych dla pracowników pierwszego kontaktu;
- liczba osób bezdomnych, objętych indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności;
- liczba przeprowadzonych badań dotyczących uzależnień;
- liczba spotkań roboczych i konferencji służb pomocowych;
- ilość przeprowadzonych programów radzenia sobie z agresją;
- ilość pogadanek, warsztatów przeprowadzonych w szkołach na temat problemu przemocy;
- ilość uczestników przeprowadzonych programów, spotkań i warsztatów w szkołach;
- ilość ujawnionych przypadków przejawu agresji i przemocy w szkołach;
- ilość grup wsparcia dla osób współuzależnionych;
- liczba osób korzystających z programów i grup wsparcia dla osób współuzależnionych;
- liczba osób uczestniczących w terapii uzależnień;
- liczba dzieci objętych programami profilaktycznymi wdrażanymi przez Komisariat Policji w Aleksandrowie Łódzkim;
- ilość wdrożonych i opracowanych programów profilaktycznych;

- *ilość przeprowadzonych przez Komisariat Policji w Aleksandrowie Łódzkim pogadek, spotkań, itp. o skutecznych metodach i środkach zapobiegania zjawiskom patologii społ.;*

7. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych.

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Aleksandrów Łódzki jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2017 w zakresie problematyki społecznej. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i uwzględniania ich w strategii.

Monitorowanie Strategii umożliwi:

- o *bieżącą ocenę realizacji celów,*
- o *prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji,*
- o *dokonanie bieżących korekt i poprawek,*
- o *podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych,*
- o *informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.*

Wskaźnikiem realizacji misji i celów strategicznych będzie zmniejszająca się ilość świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Monitorowanie i aktualizowanie nie tylko zapewni sprawny postęp realizacji strategii, ale również umożliwi ocenę zasadności przyjętych celów strategicznych oraz służących jej realizacji celów operacyjnych.

Za proces ten będzie odpowiadał powołany przez Burmistrza Aleksandrowa Łódzkiego - **Zespół Zadaniowy ds. Wdrożenia, Realizacji i Monitorowania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych**. Zespół ten raz w roku przedkładał będzie Burmistrzowi Aleksandrowa Łódzkiego sprawozdanie z realizacji Strategii w terminie wskazanym przez Burmistrza.

8. Źródła finansowania

Zidentyfikowane cele wymagają odpowiednich źródeł finansowania. Źródła te można podzielić na kilka grup:

- środki finansowe pochodzące z budżetu gminy,
- środki finansowe pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminom,
- środki finansowe pochodzące ze źródeł organizacji pozarządowych,
- środki pochodzące z funduszy unijnych:

Europejski Fundusz Społeczny (EFS)- jest to najważniejszy instrument Unii Europejskiej w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i rozwoju zasobów ludzkich. Środki EFS przeznacza się w Polsce na realizację Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich, Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz Inicjatywy Wspólnotowej EQUER.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (POKL) – składa się z 10 priorytetów, realizowanych równolegle na poziomie centralnym i regionalnym.

Priorytety realizowane centralnie to:

- Priorytet I- zatrudnienie i integracja społeczna,
- Priorytet II – rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących,
- Priorytet III – wysoka jakość systemu oświaty,
- Priorytet IV – szkolnictwo wyższe i nauka,
- Priorytet V – dobrze rządzenie,

Priorytety realizowane na szczeblu regionalnym to:

- Priorytet VI - rynek pracy otwarty dla wszystkich,
- Priorytet VII – promocja integracji społecznej,
- Priorytet VIII – regionalne kadry gospodarki,
- Priorytet IX- rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,

Środki na współfinansowanie wkładu krajowego POKL pochodzić będą z następujących źródeł:

- budżet państwa,
- budżet jednostek samorządu terytorialnego,
- inne środki publiczne (PEFRON, Fundusz Pracy, NFZ)

9. Uwagi końcowe

Tendencją ostatnich lat jest przenoszenie ciężaru działalności związanej z realizowaniem polityki społecznej – zgodnie z zasadą pomocniczości na samorząd terytorialny różnych szczebli, organizacje społeczne oraz podstawowe grupy społeczne, jak rodzina czy sąsiedztwo. Aby uzyskać sukces w realizacji programów lokalnych niezbędne jest uzyskanie uczestnictwa i wzmocnienie społeczności lokalnej oraz jednostek poprzez pozyskanie współpracy wszystkich przedstawicieli lokalnych organizacji i instytucji działających na terenie gminy, a także szukanie sprzymierzeńców ponadgminnych. Niezmiernie ważną sprawą jest także pozyskiwanie środków finansowych z Europejskiego Funduszu Społecznego na:

- przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu,
- przeciwdziałanie dyskryminacji,
- wyrównywanie szans;

W przypadku pojawienia się problemu społecznego, gdy jednostka lub grupa znajdzie się w trudnej sytuacji życiowej, której nie może sama przezwyciężyć, każda społeczność wypracowuje sobie wówczas systemy wsparcia. Dbałość o to, aby jednostki i rodziny znajdujące się w trudnych warunkach miały dostęp do systemu wsparcia społecznego i zasobów społecznych umożliwiających osiągnięcie potencjału koniecznego do samodzielnego funkcjonowania, staje się wówczas głównym celem władz samorządowych. W systemie polityki społecznej pomoc społeczna uzupełnia system zabezpieczenia społecznego i jest adresowana do kręgu osób lub grup szczególnego ryzyka, które znalazły się poniżej progu bezpieczeństwa socjalnego. Istotną sprawą jest, aby oprócz działań doraźnych, ratunkowych, uruchamiano jak najwięcej programów wzmacniających i wspomagających systemy wsparcia społecznego, to jest działań zgodnych z zasadą pomocniczości.

Opracowana strategia obejmuje diagnozę i wskazuje cele w zakresie polityki społecznej, wykorzystując posiadane zasoby i środki finansowe lokalnego samorządu oraz środki finansowe pozyskiwane z Unii Europejskiej. Celem jest usuwanie negatywnych zjawisk społecznych, dążenie do wypracowania zasad równego dostępu do dóbr i usług socjalnych, także integracja lokalnej społeczności, oraz tworzenie warunków przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

Strategia jest dokumentem informującym o występujących problemach społecznych oraz deficytach w tym zakresie. Daje możliwość dokonania wyboru priorytetów właściwego podziału środków budżetowych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej.